Пролетары ўсіх краін, еднайцеся!

Комуністычная Партыя (большэвікоў) Беларусі

ЗВЯЗДА

Орган ЦК і Мінскага Абкома КП(б)Б

ГОД ВЫДАННЯ XXIV
№ 101 (6983)
АЎТОРАК
29
КРАСАВІКА
1941 г.
ЦАНА 15 КАП.

Даб'емся выканання і перавыканання гаспадарчага плана 1941 года— чацвертага года трэцяй пяцігодкі!

(З першамайскіх лозунгаў ЦК ВКП(б)).

Лозунгі к 1 Мая 1941 года

1. Няхай жыве 1-е Мая — баявы агляд рэвалюцыйных сіл рабочага класа! Пролетарыі ўсіх краін, еднайцеся!

2. Братам па класу, вязням капітала, барацьбітам за вызваленне рабочага класа ва ўсім свеце — наша брацкае прывітанне!

3. Умацуем інтэрнацыянальныя сувязі рабочага класа СССР з рабочым класам капіталістычных краін! Вышэй сцяг міжнароднай пролетарскай салідарнасці!

4. Няхай жыве знешняя палітыка Совецкага Ўрада, палітыка міру паміж народамі і забеспячэння бяспечнасці нашай радзімы!

5. Няхай жыве наша родная Чырвоная Армія — магутны аплот мірнай працы народаў СССР, верны страж заваёў Вялікай Кастрычніцкай соцыялістычнай рэвалюцыі!

6. Працоўныя Совецкага Саюза! Не забывайце аб капіталістычным акружэнні! Будзем няўхільна ўмацоўваць нашу Чырвоную Армію і нашу соцыялістычную разведку — ВЧК!

7. Няхай жыве Ваенна-Марскі Флот Совецкага Саюза — надзейная ахова совецкіх марскіх граніц!

8. Няхай жыве магутная совецкая авіяцыя! Няхай жывуць совецкія лётчыкі — гордыя сокалы нашай радзімы!

9. Прывітанне мужным і бясстрашным байцам-пагранічнікам, пільным вартавым краіны соцыялізма!

10. Няхай жыве брацкі саюз і дружба народаў Совецкага Саюза!

11. Стаханаўцам прамысловасці, транспарта, гандлю і сельскай гаспадаркі, знатным людзям нашай краіны — большэвіцкае прывітанне!

12. Даб'емся выканання і перавыканання гаспадарчага плана 1941 года — чацвертага года трэцяй пяцігодкі!

13. Рабочыя і работніцы, інжынеры і тэхнікі! Змагайцеся за штодзённае выкананне плана ў кожным цэху, у кожнай брыгадзе, на кожным станку і ў кожнай змене!

14. Рабочыя і работніцы, інжынеры і тэхнікі! Змагайцеся за культуру на вытворчасці, за чыстату і парадак у прадпрыемствах і на транспарце!

15. Рабочыя і работніцы, інжынеры і тэхнікі! Рухайце наперад новую тэхніку, быстрэй асвойвайце вытворчасць новых машын, матэрыялаў і вырабаў!

16. Рабочыя і работніцы, інжынеры і тэхнікі чорнай і каляровай металургіі! Змагайцеся за павелічэнне вытворчасці металу, за яго якасць!

17. Рабочыя і работніцы, інжынеры і тэхнікі машынабудаўнічай прамысловасці! Змагайцеся за развіццё самага перадавога ў свеце машынабудаўніцтва!

18. Рабочыя і работніцы, інжынеры і тэхнікі абароннай прамысловасці! Мацуйце абаронную магутнасць нашай радзімы! Узбройвайце Чырвоную Армію і Ваенна-Марскі Флот навейшай тэхнікай!

19. Рабочыя і работніцы, інжынеры і тэхнікі паліўнай і энергетычнай прамысловасці! Большэвіцкімі тэмпамі рухайце наперад здабычу паліва і вытворчасць электраэнергіі! Умацоўвайце паліўную і энергетычную базу СССР!

20. Работнікі хімічнай прамысловасці! Змагайцеся за стварэнне магутнай хімічнай прамысловасці нашай краіны!

21. Таварышы будаўнікі! Змагайцеся за паскарэнне тэрмінаў будаўніцтва, за патаненне і высокую якасць будоўляў!

22. Рабочыя і работніцы, інжынеры і тэхнікі лёгкай і тэкстыльнай прамысловасці! Больш паркалю, шоўку, сукна, трыкатажа, абутку, адзення для грамадзян Совецкай краіны! Змагайцеся за высокую якасць прадукцыі!

23. Рабочыя і работніцы, інжынеры і тэхнікі чыгуначнага і воднага транспарта! Змагайцеся за выкананне і перавыкананне дзяржаўнага плана перавозак! Паляпшайце работу совецкага транспарта!

24. Барацьба з прагульшчыкамі і дэзарганізатарамі вытворчасці ёсць барацьба за ўмацаванне магутнасці нашай радзімы і яе Чырвонай Арміі. Няхай жывуць працоўная дысцыпліна і ўзорны парадак на прадпрыемствах нашай радзімы!

25. Усямерна разаўём мясцовую прамысловасць і прамысловую кааперацыю! Павялічым вытворчасць тавараў шырокага спажывання з мясцовай сыравіны!

26. Створым магутныя дзяржаўныя працоўныя рэзервы для прамысловасці і транспарта!

27. Калгасная і гарадская моладзь! Ідзіце ў школы фабрычна-заводскага абучэння, рамесленыя і чыгуначныя вучылішчы! Рыхтуйцеся стаць кваліфікаванымі работнікамі нашай радзімы!

28. Калгаснікі і калгасніцы! Змагайцеся за ўзорнае завяршэнне веснавой сяўбы, за высокія ўраджаі і ўздым грамадскай жывёлагадоўлі! Умацоўвайце грамадскую гаспадарку калгасаў! Няхай жыве заможнае і культурнае жыццё калгасаў!

29. Служачыя совецкіх устаноў! Змагайцеся за ўмацаванне дзяржаўнай дысцыпліны, за дакладнае выкананне совецкіх законаў!

30. Работнікі дзяржаўнага і кааператыўнага гандлю! Змагайцеся за лепшае абслугоўванне совецкага спажыўца, за культурны совецкі гандаль у горадзе і вёсцы!

31. За далейшы росквіт соцыялістычнай культуры народаў СССР, за новыя поспехі і заваяванні совецкай навукі, тэхнікі, мастацтва!

32. Няхай жыве роўнапраўная жанчына Совецкага Саюза—актыўная ўдзельніца ў кіраванні дзяржавай, гаспадарчымі і культурнымі справамі нашай краіны!

33. Выхаванне ўсёй масы членаў профсаюзаў у духу ленінізма — пачотны абавязак совецкіх профсаюзных арганізацый! Няхай жывуць совецкія профсаюзы—школа комунізма!

34. Разгорнем крытыку нашых недахопаў! Умацуем яшчэ больш магутнасць і арганізаванасць нашай дзяржавы!

35. Няхай жыве комсамол—верны памочнік большэвіцкай партыі! Няхай жыве совецкая моладзь—будучыня нашай радзімы!

36. Вучні совецкай школы! Авалодвайце навукай, рыхтуйцеся стаць барацьбітамі за справу Леніна—Сталіна!

37. Дзеці — наша будучае. Выхаваем совецкіх дзяцей патрыётамі нашай радзімы, гатовымі прадаўжаць барацьбу за справу Леніна—Сталіна!

38. Фізкультурнікам і фізкультурніцам Совецкай краіны—наша гарачае прывітанне!

39. Няхай жыве і мацнее наша магутная радзіма—Саюз Совецкіх Соцыялістычных Рэспублік!

40. Няхай жыве наш рабочы клас!

41. Няхай жыве наша калгаснае сялянства!

42. Няхай жыве наша, совецкая, інтэлігенцыя!

43. Няхай жыве Усесаюзная Комуністычная партыя большэвікоў — перадавы атрад працоўных Совецкага Саюза!

44. Няхай жыве Комуністычны Інтэрнацыянал — арганізатар барацьбы за перамогу працоўных!

45. Няхай жыве вялікі, непераможны сцяг Маркса — Энгельса — Леніна — Сталіна! Няхай жыве ленінізм!

ЦЭНТРАЛЬНЫ КАМІТЭТ
УСЕСАЮЗНАЙ КОМУНІСТЫЧНАЙ ПАРТЫІ (большэвікоў).

Прыём французскага пасла п. Г. Бержэры тав. В. М. Молатавым

28 красавіка гг. Старшыня Соўнаркома і Народны Камісар Замежных Спраў СССР тав. В. М. Молатаў прыняў новага Надзвычайнага і Паўнамоцнага Пасла Францыі п. Г. Бержэры.

У апошнюю гадзіну

СУТЫЧКА БЕЛЬГІЙСКІХ І ІТАЛЬЯНСКІХ ВОЙСК У ЗАХОДНЯЙ АБІСІНІІ

ЛОНДАН, 28 красавіка. (ТАСС). Паводле паведамлення агенцтва Рэйтэр, бельгійскія часці, якія дзейнічаюць у Заходняй Абісініі, адбілі 25 красавіка атаку двух непрыяцельскіх батальёнаў у раёне Гамбелы.

ЗАБАСТОЎКІ У СІРЫІ І ІНДЫІ

НЬЮ-ЙОРК, 28 красавіка. (ТАСС). Агенцтва Юнайтэд Прэс перадае, што ў Алеппо і Хама аб'яўлена ўсеагульная забастоўка. У час дэманстрацыі ў Хама паліцыя адкрыла агонь. 4 чалавекі забіта, 15 ранена.

КАБУЛ, 28 красавіка. (ТАСС). Як паведамляе індыйская газета «Бамбей кронікл», у Бамбеі аб'яўлена забастоўка 500 рабочых завода Тата. Рабочыя патрабуюць павышэння зарплаты. Ля завода ўстаноўлены пікеты.

ПЕРАДМАЙСКАЕ СОЦЫЯЛІСТЫЧНАЕ СПАБОРНІЦТВА

ВАЛКАВЫСК, 28 красавіка. (БЕЛТА). Калектывы прадпрыемстваў раёна, уключыўшыся ў перадмайскае соцыялістычнае спаборніцтва, з кожным днём дабіваюцца новых вытворчых поспехаў. Лесапільны завод выканаў красавіцкі план на 165 процантаў. Рабочыя Сцяпан Пілат, Аляксандр Данік і Уладзімір Данік даюць штодзённа па 190—210 процантаў нормы.

На 116,5 проц. выканала 4-месячную праграму швейная фабрыка.

З вялікім уздымам працуе калектыў цэментнага завода «Рось». Вытворчы, механічны, транспартны і электрычны цэхі штодзённа выконваюць заданне на 115—120 процантаў.

***

МАГІЛЕЎ, 28 красавіка. (БЕЛТА). Разгарнуўшы соцыялістычнае спаборніцтва, калектыў торфзавода «Грэбянёва» датэрмінова выканаў красавіцкі план здабычы торфу. Працуючы па строга ўстаноўленаму графіку, план выконвае штодзённа кожная брыгада, кожная змена. Брыгада тав. Апціпенкі, працуючы на скрэпернай машыне, пры норме ў 42 тысячы торфацэглін, дае штодзённа па 63,3 тысячы торфацэглін. Звыш 58 тысяч торфацэглін за змену дае брыгада тав. Бязручкіна.

***

ГРОДНА, 28 красавіка. (БЕЛТА). Рабочы калектыў велазавода 28 красавіка выканаў 4-месячную праграму на 106 процантаў. Да канца месяца завод выпусціць яшчэ 150 веласіпедаў.

Калектыў цагельна-кафельнага камбіната 26 красавіка выканаў 4-месячнае заданне на 163 проценты. Да канца месяца камбінат дадаткова выпусціць прадукцыі на 15 тысяч рублёў.

***

ГОМЕЛЬ, 28 красавіка. (Кар. «Звязды»). Вытворчымі падарункамі сустракаюць працоўныя Гомеля Першае мая. Калектыў перадавога прадпрыемства — ініцыятар перадмайскага соцыялістычнага спаборніцтва — завод Гомсельмаш з чэсцю рэалізаваў свае абавязацельствы, узятыя ў перадмайскім спаборніцтве. 26 красавіка — на два дні раней чым па ўзятаму абавязацельству — датэрмінова выканана красавіцкая праграма. План выпуску таварнай прадукцыі выканан на 105,1 проц. Чатырохмесячную праграму завод выканаў на 102,8 проц. Калектыў завода абавязаўся да канца месяца даць дадаткова сельскагаспадарчых машын на суму 300 тыс. рублёў.

Вытворчых поспехаў у першамайскім спаборніцтве дабіўся таксама Тлушчакамбінат, які датэрмінова на 10 дзён выканаў чатырохмесячную праграму. Камбінат выпусціў прадукцыі на 12.623,8 тыс. рублёў замест 12.523 тыс. рублёў па плану.

У перадавых радах спаборнічаючых ідзе калектыў маргарынавага завода, які выканаў чатырохмесячную праграму яшчэ 14 красавіка. Завод на 23 красавіка выпусціў звыш плана 736 тон тлушчаў. Калектыў завода абавязаўся да Першага мая даць дадаткова звыш чатырохмесячнай праграмы 775 тон тлушчаў. Гэта абавязацельства выконваецца паспяхова.

Узнагароджанне будаўнікоў вялікага Памірскага тракта імені таварыша І. В. Сталіна ў Таджыкскай ССР

За выкананне ў рэкордна кароткі тэрмін задання па будаўніцтву высокагорнай аўтамабільнай дарогі Сталінабад—Хораг Прэзідыум Вярхоўнага Совета СССР узнагародзіў ордэнамі і медалямі Саюза ССР асабліва вызначыўшыхся па будаўніцтве тракта калгаснікаў, інжынераў і тэхнікаў, совецкіх і партыйных работнікаў Таджыкскай ССР.

Ордэнам Леніна ўзнагароджаны: **Абдулаеў** Пулат —кіраўнік палітмасавай работы на будаўніцтве дарогі, трэці сакратар ЦК КП(б) Таджыкістана; **Анісімаў** Нікалай Нікалаевіч—начальнік першага будучастка; **Азімаў** Назім — землякоп, калгаснік калгаса імені Сталіна, Комсамолабадскага раёна; **Абдулаеў** Таір—землякоп, калгаснік калгаса імені М. Горкага, Шульмакскага раёна; **Гуламаліеў** Назрузалі—брыгадзір-землякоп, калгаснік калгаса імені Будённага, Рушанскага раёна; **Кенжаеў** Касыр—брыгадзір бурыльшчыкаў, калгаснік калгаса «Большэвік», Гармскага раёна; **Кузняцоў** А. С. — намеснік начальніка будаўніцтва дарогі па палітчасці, першы сакратар абкома партыі АГБО; **Мазаеў** А. В.—начальнік упраўлення будаўніцтва дарогі, першы намеснік старшыні Соўнаркома Таджыкскай ССР; **Малік** Гадо—землякоп, калгаснік калгаса імені Варашылава, Обі-Гармскага раёна; **Муратаў** Саідалі—бурыльшчык, калгаснік калгаса імені «Праўды», Кала-і-Хумбскага раёна, і іншыя. Усяго 15 чалавек.

Ордэнам Працоўнага Чырвонага Сцяга ўзнагароджаны 55 чалавек.

Ордэнам «Знак почета» ўзнагароджаны 95 чалавек.

Медаллю «За трудовую доблесть» узнагароджаны 126 чалавек.

Медаллю «За трудовое отличие» узнагароджаны 168 чалавек.

(ТАСС).

Поспех мінскіх плаўцоў

МАСКВА, 27 красавіка. (**По тэлеграфу**). Тут пачаўся матч шасці гарадоў па плаванню. Удзельнічаюць мацнейшыя плаўцы Масквы, Ленінграда, Мінска, Кіева, Харкава і Львова. Зборная каманда сталіцы БССР прымае ўдзел па другой групе.

У першы дзень спаборніцтваў плаўцы Мінска паказалі выдатныя поспехі. Упорная барацьба праходзіла на дыстанцыі 100 метраў па спіне. Плавец Мінскага акругновага Дома Чырвонай Арміі Леанёнак, прайшоўшы гэту дыстанцыю за 1 мін. 12,3 сек., выйшаў на першае месца. Першае месца ў ныранні заняла Зінаіда Шалешнёва («Буравеснік»). Дыстанцыю ў 25 метраў яна праплыла пад вадой за 17,7 сек.

Нядрэнныя рэзультаты паказалі таксама Людміла Абрысімава (ДЧА) і Вера Сімакова («Дынама»). Першыя 100 метраў на спіне прайшла за 1 мін. 26,5 сек., другая 100 метраў вольным стылем за 1 мін. 15,6 сек. Абедзве яны выйшлі на 5-е месца.

ЦІХАМІРАЎ.

Тэлеграма Міністра Замежных Спраў Японіі п. Іосуке Мацуока тав. І. В. Сталіну

Яго Прэвасхадзіцельству п. СТАЛІНУ. Масква, Крэмль.

На выпадку ратыфікацыі гэтага чысла Пакта аб нейтралітэце паміж Японіяй і Совецкім Саюзам я хачу выразіць свае сардэчнае віншаванне і глыбокую падзяку Вашаму Прэвасхадзіцельству за Вашу садзейнасць, якой многа абавязана адбыўшаеся заключэнне Пакта. Я не сумняваюся і веру ў тое, што дзякуючы садзейнасці Вашага Прэвасхадзіцельства ўзаемаадносіны паміж Японіяй і Совецкім Саюзам яшчэ больш умацуюцца. Карыстаючыся гэтым выпадкам, паўтараю, што надоўга астанецца ў маёй памяці як прыемнейшыя ўспаміны аб тым, як мы без дыпламатычных умоўнасцей, пасля шчырых і ясных гутарак, [illegible] аб тым, як у пасе, пасля падпісання Пакта, [illegible] абстаноўцы адбыўся абмен добрымі пажаданнямі.

МАЦУОКА.

25 красавіка 1941 г. Токіо.

Тэлеграма Міністра Замежных Спраў Японіі п. Іосуке Мацуока Старшыні Соўнаркома СССР і Народнаму Камісару Замежных Спраў тав. В. М. Молатаву

Яго Прэвасхадзіцельству Старшыні Совета Народных Камісараў і Народнаму Камісару Замежных Спраў п. МОЛАТАВУ. Масква, Крэмль.

На выпадку ратыфікацыі і ўступлення ў сілу гэтага чысла Пакта аб нейтралітэце паміж Японіяй і Совецкім Саюзам ад душы віншую Ваша Прэвасхадзіцельства і аднaчасова глыбока дзякую Вам за прыкладзеныя Вамі намаганні. Я зноў пацвярджаю клятвай дэвіз, захоўваемы мною многа год, быць да канца верным сваім словам. Я глыбока перакананы ў тым, што Вы будзеце прыкладаць Вашы намаганні да далейшага паляпшэння ўзаемаадносін паміж Японіяй і Совецкім Саюзам.

Карыстаючыся гэтым выпадкам, я зноў паўтараю, што я вельмі шчаслівы [illegible] нымі гутаркамі і ўстаноўленым, такім чынам, асабістым знаёмствам. Надоўга астанецца ў маёй памяці, як адна з прыемнейшых успамін, тая радасная атмасфера, якая стварылася вакол п. Сталіна пасля падпісання Пакта.

МАЦУОКА.

25 красавіка 1941 г. Токіо.

Тэлеграма т. т. В. М. Молатава і І. В. Сталіна Міністру Замежных Спраў Японіі п. Іосуке Мацуока

Яго Прэвасхадзіцельству Міністру Замежных Спраў Японіі п. МАЦУОКА.

Шчыра дзякуем за Вашы віншаванні па выпадку ратыфікацыі і ўступлення ў сілу Пакта аб нейтралітэце паміж Совецкім Саюзам і Японіяй. Выражаем цвёрдую ўпэўненасць, што ўвайшоўшы ў сілу Пакт аб нейтралітэце з'яўляецца асновай далейшага паляпшэння совецка-японскіх адносін, развіццё якіх з задавальненнем сустрэнуць народы нашых краін.

Мы заўсёды будзем успамінаць з прыемнасцю аб нашых гутарках і аб дасягнутым узаемаразуменні.

Прыміце, Пан Міністр, найлепшыя віншаванні па выпадку ратыфікацыі і ўступлення ў сілу Пакта аб нейтралітэце паміж Совецкім Саюзам і Японіяй і запэўненне ў нашай глыбокай да Вас павазе.

В. МОЛАТАЎ.
І. СТАЛІН.

Масква. Крэмль, 26 красавіка 1941 г.

ШАХМАТНЫ МАТЧ-ТУРНІР

27 і 28 красавіка дайграны ўсе адкладзеныя незакончаныя партыі.

Гросмейстар Батвінік хутка рэалізаваў перавагу ў адкладзенай пазіцыі і гэтым дабіўся выйгрыша матча і ў гросмейстара Ліліенталя. Гросмейстар Керэс зрабіў нічыю са Смысловым і выйграў у Бандарэўскага. Гросмейстар Ліліенталь прайграў Балеславускаму і на 135 (!) ходу ўсё-такі згадзіўся на нічыю са Смысловым. Смыслоў выратаваў ад пройгрыша сваю партыю, адкладзеную ў горшым становішчы супроць Бандарэўскага.

Такім чынам, перад апошнім турам на першым месцы — гросмейстар Батвінік, які мае 13 ачкоў з 19, і выйгрыш асабовых матчаў ва ўсіх удзельнікаў турніра. За ім — гросмейстар Керэс — 10½, Смыслоў — 9½, Балеслаўскі — 8½, гросмейстар Бандарэўскі — 8 і гросмейстар Ліліенталь — 7½.

Сёння іграецца апошні тур, у якім сустракаюцца Батвінік — Смыслоў, Ліліенталь — Бандарэўскі і Балеслаўскі — Керэс. Тур мае значэнне толькі для канчатковага размяшчэння пяці ўдзельнікаў турніра, бо пытанне аб першым месцы і званні абсалютнага чэмпіёна СССР ужо канчаткова вырашана.

ШАХМАТНЫ І ШАШАЧНЫ ЧЭМПІЯНАТЫ БССР

У шахматным чэмпіянаце рэспублікі сыграна ўжо 12 тураў, але значная колькасць адкладзеных партый не дае яснай карціны становішча ў турніры.

За першае месца змагаюцца майстар Верасаў, які мае 9 ачкоў з 10 закончаных партый, Левітас — 7 з 9, Шпігельмахер — 6½, Брэйтман і Жудро па 6 ачкоў з 9, майстар Сіліч — 7 з 10. Ніхто з астатніх удзельнікаў не набраў больш 50 процантаў ачкоў.

У шашачным чэмпіянаце пасля 9 тураў пераменшаму ўперадзе Грушэцкі, які мае 6½ ачкоў з 9, за ім Цэльсон — 5½ з 8, Гарадзецкі — 6 з 9. Канішчыкер ужо закончыў турнір; яго рэзультат — 7½ з 12 магчымых ачкоў.

Сёння вечарам іграюцца чарговыя туры.

Па Мінску і рэспубліцы

РАСШЫРЭННЕ ГАНДЛЁВАЙ СЕТКІ

У гэтым годзе Мінск абагаціцца радам новых, добра абсталяваных магазінаў. Адзін харчовы магазін будзе пабудаван на Калгаснай вуліцы. На будаўніцтва адпускаецца 80.000 рублёў.

Другі магазін ужо будуецца на Ляхаўцы. Ён прызначаецца для продажу промтавараў.

Ніжні паверх будуючагася дома Наркамлегпрома на Ленінскай вуліцы адводзіцца пад магазін.

Дзіцячы магазін у доме гасцініцы «Еўропа» будзе пераабсталяван па тыпу лепшых маскоўскіх дзіцячых магазінаў. Рэканструкцыя яго абыйдзецца ў 160 тыс. рублёў.

У рэстаране «Еўропа» ідзе капітальны рамонт. Ён будзе каштаваць 165 тыс. рублёў. Рамонт адной залы ўжо закончан. Распачаты работы па другой зале. Расшыраны кухня, дапаможныя памяшканні. У раёне Тэатра оперы і балета і па Пушкінскай вуліцы будуць пабудаваны два кафэ «Лета».

ЦІКАВЫ КАНЦЭРТ

У канцэртным зале Беларускай Дзяржаўнай філармоніі адбыўся канцэрт, прысвечаны творчасці заходне-еўрапейскіх кампазітараў Дэбюсі і Равеля. Творчасць гэтых кампазітараў мала чуваць на нашых канцэртных эстрадах, хоць і прадстаўляе вялікую мастацкую цікавасць.

У канцэрце прынялі ўдзел педагогі кансерваторыі А. І. Жоленц (скрыпка), І. І. Бакун (кларнет), артыст С. А. Панін (спевы) і піяністка А. А. Коган.

ЧЫРВОНАФЛОТЦЫ РЫХТУЮЦЦА ДА СВЯТА

ПІНСКАЯ ВАЕННАЯ ФЛАТЫЛІЯ. (БЕЛТА). У дні першамайскіх урачыстасцей на ўсіх караблях флатыліі адбудуцца вечары, прысвечаныя падвядзенню вынікаў перадмайскага соцыялістычнага спаборніцтва. Да свята рыхтуюцца спецыяльныя нумары насценных газет, афармляюцца дошкі пачота. Для ўпрыгожання ленінскіх пакояў мастакі-самавучкі тт. Бажко, Галавін і др. пішуць карціны з жыцця флатыліі.

Дзейна рыхтуюцца да свята гурткі чырвонафлоцкай мастацкай самадзейнасці. Ансамбль песні і пляскі, якім кіруе тав. Рэраеў, развучыў да выступлення на святочным канцэрце «Песню аб Сталіне», «Чырвонафлоцкі марш», рад рускіх і ўкраінскіх народных песень і танцаў. Драматычны калектыў пакажа п'есу «Платон Крэчэт».

2 мая ў флатыліі праводзяцца вялікія спартыўныя спаборніцтвы — шлюпачныя гонкі, спаборніцтвы па валейболу, гімнастыцы, гарадках.

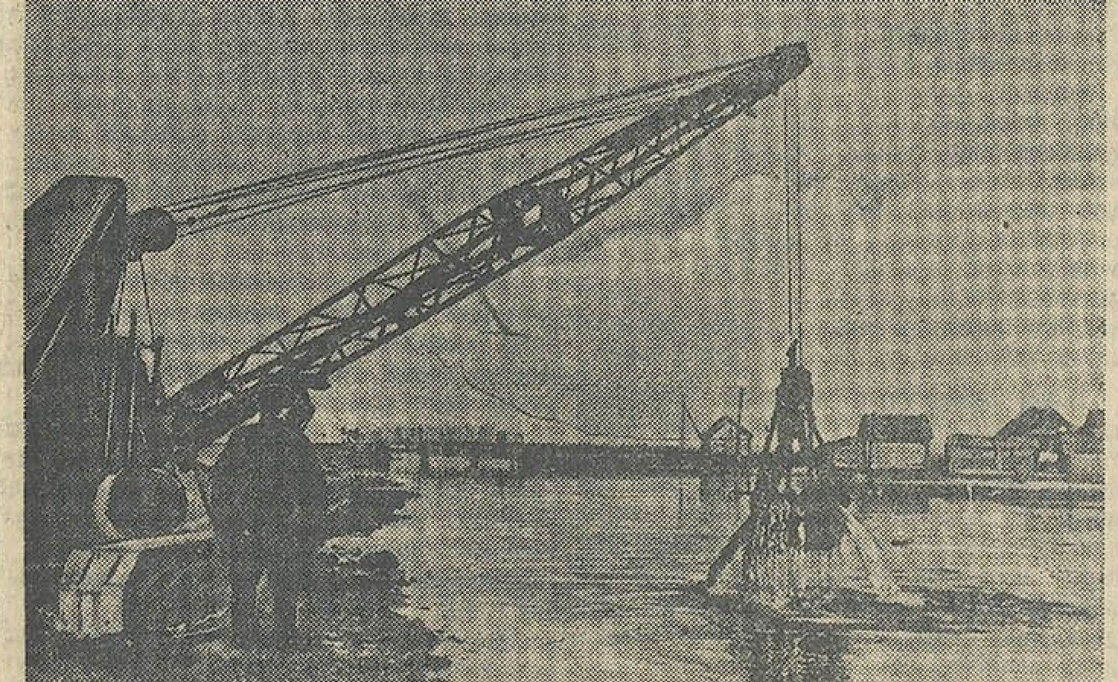

На р. Віша, паблізу м. Азарычы—цэнтра Даманавіцкага раёна—пачаў працаваць экскаватар 4-га ўчастка Беларускай экскаватарнай станцыі. На здымку: экскаватар старшага машыніста тав. Каламеец за работай. Фота С. Бачура.

АЗЕЛЯНЕННЕ МІНСКА

Да свята ўпрыгожваюцца скверы сталіцы БССР. Рамантыруюцца і фарбуюцца лаўкі, агарожы, прыводзяцца ў парадак алеі, дзіцячыя пляцоўкі, разбіваюцца клумбы і газоны. Пачалася высадка вясенніх кветак. Да свята на скверах, вуліцах, а таксама на дварах прадпрыемстваў, школ, дзіцячых садоў, ясляў і больніц будзе высаджана 200 тысяч кветак.

Праз некалькі дзён на вуліцах Мінска і на скверах пачнецца пасадка дрэў і дэкаратыўных кустоў. Азеляняюцца Абутковая, Чкалаўская, Маскоўская вуліцы, Чэрвеньскі тракт і інш. Да 10 мая будзе пасаджана звыш 4,5 тысячы ліцяных і хвойных дрэў і каля 16 тысяч дэкаратыўных кустоў. (БЕЛТА).

МАТЭРЫЯЛ ДЛЯ ШЛІФОЎКІ ШКЛА

Для шліфоўкі шкла ўжываецца матэрыял «крокус» (нешта падобнае на фарбу), які раней прывозіўся з-за граніцы.

Лоеўскі завод «Краскацвет» (Гомельская вобласць) асвоіў выраб гэтага матэрыялу з мінеральнай балотнай руды (окісі жалеза).

Прадукцыю гэтага завода выкарыстоўваюць шклозаводы рэспублікі, Віцебская акулярная фабрыка, маскоўскі завод «Аўташкло».

З адыходаў, якія атрымліваюцца пры вырабе «крокуса», выпрацоўваецца матэрыял «умбрыя», які ўжываецца ў запалкавай прамысловасці галоўным чынам для намазвання паліл на каробках.

У апошні час лоеўскі завод «Краскацвет» пачаў вырабляць з адыходаў «умбрыі» фарбу сурык для мясцовых патрэб. Кіраўнікі завода мяркуюць наладзіць выраб охры з мясцовай сыравіны.

ПАРТЫЙНАЕ ЖЫЦЦЁ

У ПАРТАРГАНІЗАЦЫІ КАЛГАСА ІМЕНІ СТАЛІНА

БРАГІН. (Кар. «Звязды»). Сакратар пярвічнай партарганізацыі калгаса імені Сталіна, Хракавіцкага сельсовета, тав. Трубенок Нікалай пачаў справаздачны даклад з таго, што расказаў, як камуністы змагаліся за ажыццяўленне пастаноў партыі і ўрада і якія задачы стаяць перад партыйнай арганізацыяй у барацьбе за далейшы росквіт калгаснай вытворчасці.

Калгас на працягу году быў адным з адстаючых у раёне. Сярэдняя ўраджайнасць зерневых культур складала 6—7 цэнтнераў з гектара. Існаваўшыя тры жывёлагадоўчыя фермы былі ўкамплектаваны толькі напалову.

1940 год быў закончан з больш высокімі паказчыкамі работы. Не гледзячы на неспрыяючыя кліматычныя ўмовы, ураджайнасць зерневых культур склала ў сярэднім 10 цэнтнераў з гектара. Брыгада камуніста Аляксандра Власенка сабрала па 13 цэнт. зерневых з гектара. Грашовыя даходы калгаса выраслі ў параўнанні з 1939 г. на 20 тыс. руб. Цяпер калгас мае пяць поўнасцю ўкамплектаваных жывёлагадоўчых ферм, даходы якіх склалі звыш 16 тысяч рублёў за год.

Партыйная арганізацыя змагалася за ўсебаковае развіццё грамадскай гаспадаркі. [illegible]

Вялікую ўвагу партыйная арганізацыя ўдзяляла пытанню ўмацавання працоўнай дысцыпліны. Калі ў мінулым годзе калгаснікаў, якія не выпрацавалі мінімуму працадзён, налічвалася 30 чалавек, то цяпер такіх толькі 4.

У 1941 годзе калгас павінен атрымаць не менш 14 цэнтнераў зерневых культур, 180 цэнтнераў бульбы, 200 цэнтнераў капусты з гектара. Таму партыйная арганізацыя вялікую ўвагу аддала падрыхтоўцы да веснавой сяўбы. Вывезена пад ураджай культуры 2000 тон гною, 220 тон торфу, 25 цэнтнераў курынага памёту, 18 цэнтнераў мінеральных угнаенняў. [illegible] 100 працэнтаў.

Выступаўшыя ў спрэчках па дакладу камуністы гаварылі аб дасягненнях і ўскрывалі недахопы ў рабоце партарганізацыі.

— У параўнанні з 1939 годам, — гаварыў тав. Т. Власенка, — наш калгас дабіўся значных поспехаў. Але мы былі б куды больш..., калі б партыйная арганізацыя больш займалася работай кожнай брыгады.

Тав. Гончаронка ў сваім выступленні [illegible]

[illegible]

Кандыдат ВКП(б) Аляксандр Власенка [illegible]

Усе выступаўшыя ўнеслі практычныя прапановы, накіраваныя на далейшае паляпшэнне работы пярвічнай партарганізацыі.

Чарговая кансультацыя па гісторыі ВКП(б) у Н-скай часці ЗахАВА. Праводзіць інструктар па прапагандзе палітрук В. Гурэнкоў.
Фото БЕЛТА.

„АД ПАПЕР НЯМА РАТУНКУ"

Сакратар партбюро Наркамата мясцовай прамысловасці тав. Бабіцкі мала гаварыў аб тым, як пярвічная партарганізацыя выконвае сваю галоўную функцыю, вызначаную статутам ВКП(б).

Не расказаў тав. Бабіцкі аб авангарднай ролі комуністаў у апараце, мала гаварыў ён і аб рабоце аддзелаў і асобных работнікаў наркамата.

Прычына гэтага высветлілася ў спрэчках. Проста-напраста сакратар партбюро быў мала асвядомлен аб гэтых пытаннях. Партарганізацыя недастаткова займалася пытаннем паляпшэння работы апарата, знішчэннем валакіты і канцылярска-бюракратычных метадаў кіраўніцтва прамысловымі прадпрыемствамі.

А трэба сказаць, што бюракратызма і валакіты ў рабоце наркамата яшчэ вельмі многа. Канцылярскі стыль кіраўніцтва ярка ахарактарызаваў член партыі тав. Кузняцоў. «Ад папер няма ратунку»,— заявіў ён у сваім выступленні. І гэта сапраўды так. Папяровы паток з наркамата і ў наркамат пасля XVIII партканферэнцыі не толькі не зменшыўся, але нават павялічыўся.

Вось некалькі прыкладаў.

19 лютага 1941 года СНК БССР даў распараджэнне аб адшуканні дадатковых крыніц сыравіны для вырабу тавараў шырокага спажывання. Тэрмін выканання—1 сакавіка. Наркамат гэта распараджэнне не выканаў. Пры праверцы аказалася, што яно 46 дзён ляжала без руху ў стале намесніка наркома тав. Новаша.

19 красавіка Сельгасснаб БССР напомніў наркамату, што ён не атрымаў адказу на пададзеную раней заяўку на ўтулкі і восі. Намеснік наркома тав. Новаш 21 сакавіка на гэтай адносіне наклаў рэзалюцыю: «Дукару — для скарыстання». Тав. Дукар (начальнік планава-вытворчага аддзела) пратрымаў адносіну тры дні і толькі 24 сакавіка напісаў на ёй: «Топазу». Тав. Топаз (работнік аддзела снабжэння) успомніў аб ёй толькі праз тыдзень і зноў звярнуў тав. Новашу, але той у гэты час захварэў і пісьмо асталося без адказу.

Нарком паліўнай прамысловасці БССР 21 сакавіка прыслаў у Наркаммясцпром адносіну, у якой прасіў зрабіць для торфзаводаў 80 тэрмасаў. Пісьмо папала ў той-жа лабірынт. 26 сакавіка тав. Новаш наклаў рэзалюцыю: «Вытворчаму аддзелу. Якія ёсць магчымасці?» Тав. Дукар 28 сакавіка накіраваў пісьмо тав. Топазу з рэзалюцыяй: «Для вырашэння пытання». Да гэтага часу пытанне так і не вырашана.

Таксама дрэнна кантраліруецца ў наркамаце і выкананне ўласных рашэнняў. 26 студзеня калегія наркамата прапанавала вытворчаму аддзелу скласці да 20 лютага чарцяжы металарэжучых і трэваапрацоўчых станкоў і інструмэнтаў. Наркамат рашыў арганізаваць вытворчасць і серыйны выпуск гэтых станкоў. Мерапрыемства мае велізарнае значэнне. 4 лютага быў выдан загад па наркамату, у якім указвалася, на якіх прадпрыемствах неабходна ўстанавіць станкі. Але вось прайшло ўжо 3 месяцы. За гэты перыяд ніхто не ўспомніў аб рашэнні калегіі, і яно асталося нявыкананым.

Партбюро не рэагавала на падобныя факты, не сігналізіравала аб іх вышэйстаячым партыйным органам і наркому.

У наркамаце і ў партарганізацыі вельмі многа гаварылі аб неабходнасці перабудаваць работу ў адпаведнасці з рашэннямі XVIII партканферэнцыі, але практычна зроблена пакуль што вельмі мала.

Некаторыя адказныя работнікі (напрыклад, начальнік планава-вытворчага аддзела тав. Дукар, галоўны бухгалтар тав. Казоўскі) па некалькі год працуюць у наркамаце і за гэты час ні разу не пабывалі на прадпрыемствах. Начальнік планавага сектара тав. Гольдберг пяцаўна ўпершыню за некалькі год зайшоў у ліцейны цэх завода «Ударнік». Там наш планавік выявіў поўнае няведанне вытворчасці. А ён-жа планіраваў работу гэтага прадпрыемства і цэха! Спецыялісты наркамата калі часамі і выязджалі, то дабіраліся толькі да трэстаў і аблмясцпромаў.

Праўда, пасля XVIII партканферэнцыі кіраўнікі наркамата зрабілі спробу ажывіць кіраўніцтва прамысловымі прадпрыемствамі. Для гэтай мэты на месцы выехала брыгада з 18 чалавек. Работнікі вярнуліся, склалі дакладную, у якой намецілі рад мерапрыемстваў, але ўжо вось паўтара месяца гэта дакладная ляжыць без руху.

Аб тым, наколькі мала займалася партарганізацыя паляпшэннем работы апарата, гаворыць хоць-бы такі факт, што з 37 пытанняў, разгледжаных на партсходах, толькі тры прысвечаны недахопам у рабоце апарата.

У спрэчках па дакладу тав. Бабіцкага выступілі тт. Фрэйнкель, Пупілаў, Галуза, Каган, Кузняцоў і др. Тайным галасаваннем выбран новы састаў партбюро.

М. ПАЎЛЮЧЭНКАЎ.

Хроніка выбараў

МІНСК

Выбары адбыліся ў 263 (з 464) пярвічных партарганізацыях горада. Работа 17 сакратароў і бюро партарганізацый прызнана нездавальняючай. У 113 пярвічных партарганізацыях выбраны новыя сакратары. Былі два выпадкі зрываў і два выпадкі адмены партсходаў.

На 26 сакавіка быў назначан справаздачна-выбарны сход партарганізацыі гаража Соўнаркома БССР. Сакратар партарганізацыі тав. Тыліндус не забяспечыў падрыхтоўкі схода. Як рэзультат, своечасова на сход з'явіліся толькі 5 з 22 комуністаў. 7 членаў партыі спазніліся ад 30 мінут да 1 гадзіны 47 мінут кожны. Сход быў сарван.

Справаздачны даклад сакратара бюро партарганізацыі 5-га аддзялення паравознай гаспадаркі тав. Урбановіча і спрэчкі па дакладу прайшлі арганізавана. Але ў часе галасавання тут было дапушчана парушэнне інструкцыі ЦК ВКП(б). У памяшканні, дзе адбывалася галасаванне, прысутнічалі кандыдаты ў члены ВКП(б).

Кагановіцкі райком КП(б)Б адмяніў выбары ў гэтай партарганізацыі. Галасаванне тут адбылося ў другі раз, у адпаведнасці з інструкцыяй ЦК ВКП(б).

ЧАУСЫ

Ва ўсіх 24 пярвічных партарганізацыях раёна закончыліся справаздачна-выбарныя партсходы. Сходы праходзілі пры высокай палітычнай актыўнасці комуністаў. З 226 членаў і кандыдатаў партыі ў спрэчках выказаліся 167 чалавек.

У 22 пярвічных партарганізацыях работа прызнана здавальняючай. Нездавальняючай была прызнана работа ў двух партарганізацыях — Чаускай і Рэспянскай МТС. З 24 сакратароў пярвічных партарганізацый упершыню выбрана 8.

(БЕЛТА).

МАЗЫР

Справаздачна-выбарныя сходы адбыліся ў 467 пярвічных партарганізацыях вобласці. Комуністы дзелавіта абмеркавалі вынікі гадавой работы. У спрэчках па справаздачных дакладах выступіла 71 проц. комуністаў прысутнічаўшых на сходах. У 444 пярвічных партарганізацыях работа прызнана здавальняючай. У другі раз выбраны 315 сакратароў пярвічных партарганізацый.

А людзі чакаюць адказаў...

Рэдакцыя газеты «Звязда» атрымала пісьмо, у якім паведамлялася аб агідных паводзінах старшыні калгаса «Яскравы прамень» (Лепельскі раён) І. І. Зеновіча.

Зеновіч сістэматычна п'янствуе, наладжвае дэбошы, груба адносіцца да калгаснікаў. Без дазволу схода або праўлення арцелі Зеновіч прадаваў калгаснае сена і салому. У мінулым годзе ён самавольна прадаў 97 кубаметраў дроў і не апрыходаваў атрыманыя грошы.

Калгас камандыраваў Зеновіча ў Вілейскую вобласць для закупкі жывёлы для ўкамплектавання фермы. Ён прыгнаў адтуль кароў, масць і ўзрост якіх не адпавядалі даным прыходных дакументаў.

Апрача гэтага, будучы ў камандыроўцы, Зеновіч купіў дзве каровы для сябе. Перапрадаў іх у Лепельскім раёне і зарабіў на гэтым грошы.

У пісьме паведамлялася і аб іншых незаконных дзеяннях старшыні калгаса.

Пісьмо было накіравана для праверкі і рэагавання выканкому Лепельскага райсовета дэпутатаў працоўных. Гэта было 10 лютага. Можна было чакаць, што ў райвыканкоме неадкладна зоймуцца пісьмом. Сігналы вельмі сур'ёзныя.

Аднак-жа, толькі праз 40 дзён пасля некалькіх напамінкаў у рэдакцыю паступіў адказ. Прычым адказаў чамусьці не выканком райсовета, каму было адрасавана пісьмо, а... заатэхнік райземаддзела Фіткевіч, які, да рэчы, разам з Зеновічам купляў кароў у Вілейскай вобласці.

Фіткевіч у сваім адказе імкнецца якнебудзь выгарадзіць Зеновіча. «Злачынная ў дзеяннях старшыні калгаса — піша ён — я нічога не знаходжу (?), бо падрыхтоўка да веснавой сяўбы 1941 года праходзіць здавальняюча. Становішча жывёлагадоўлі і кармавой базы таксама здавальняючае».

Рэдакцыя, зразумела, зацікавілася, чаму адказвае асоба, якой пісьмо не было адрасавана. Пры праверцы на месцы аказалася, па-першае, што факты, аб якіх паведамляў у лютым аўтар пісьма, адпавядаюць сапраўднасці. Па-другое, што некаторыя арганізацыі Лепельскага раёна адмахваюцца ад пісем працоўных, як ад надакучлівых мух. Выканком райсовета перадаў пісьмо райземаддзелу, райземаддзел даручыў Фіткевічу. А што Фіткевіч зрабіў з пісьмом — гэта нікога больш не цікавіла. У раёне звыкліся з такой парочнай практыкай.

З калгаса «XVII з'езд», Валасоўскага сельсовета, у лютым паведамлялі ў пракуратуру аб фактах раскрадання грамадскага зярна. Пасля некаторага вандравання па папках пракуратуры пісьмо было пераслана ў райземаддзел.

Гэта і ўсё, што зрабіла пракуратура. Як відаць, раённага пракурора не цікавіць далейшы лёс заявы. Ён наклаў рэзалюцыю, сакратар адаслаў пісьмо, і пракуратура лічыць сваю місію закончанай.

Ішлі дні, тыдні, месяцы... Пісьмо папала ў райземаддзел.

Сакратар райземаддзела перадаў яго загадчыку аддзела.

Загадчык райземаддзела наклаў рэзалюцыю «Расследаваць т. Бараноўскаму» і зноў вярнуў сакратару.

Сакратар райземаддзела перадаў пісьмо пад распіску інструктару-бухгалтару райземаддзела Бараноўскаму.

Бараноўскі паслаў пісьмо на расследаванне рахункаводу калгаса імені Чапаева Валасоўскага сельсовета, Рэуту.

І пісьма няма, і меры па ім не прыняты...

У райза, згодна рэгістрацыі, ёсць 25 нявырашаных пісем. Гэта за час з кастрычніка мінулага года і да 20 сакавіка гэтага года. У большасці пісем паведамлялася аб парушэннях у калгасах важнейшых пастаноў партыі і ўрада, статута сельгасарцелі і інш. Усе пісьмы былі пад распіску перададзены для расследавання работнікам райза Бараноўскаму, Сержанаву, Фіткевічу, Лепешынскаму, Рубану.

За Бараноўскім лічыцца 11 пісем. Прасім паказаць іх. Ён знаходзіць толькі тры пісьмы.

— А дзе астатнія восем пісем?

— Адно я пераслаў на расследаванне ў райком партыі, — аб'ясняе Бараноўскі, —два — бухгалтарам калгасаў, а некаторыя і сам не памятаю, куды падзеліся.

Пасля райземаддзела заглянулі у раённы аддзел аховы здароўя. Просім загадчыка аддзела азнаёміць нас са станам уліку паступаючых пісем і рэагаваннем на іх.

Статыстык аддзела Язмер не хоча паказваць пісьмы. Нарэшце, яна неахвотна выцягвае са стала груду паперак. Пісьмы і заявы ў непрыглядным стане; яны нават не рэгістрыраваліся.

— Глядзіце, — прапануе статыстык напракае загадчыка: — Я-ж казала вам, тав. Стэпкі, што сёння не магу паказаць.

Такое-ж становішча ў райсабезе. І тут бяздушна, бюракратычна адносяцца да скаргаў працоўных. Адзін характэрны прыклад.

70-гадовая грамадзянка з вёскі Амосаўка, Ляхаўскага сельсовета, Е. В. Рамашка на працягу раду год атрымлівала пенсію за сына, які загінуў у часе грамадзянскай вайны. У кастрычніку мінулага года старушка нечакана атрымала паперку ад загадчыка райсабеза Жарскага, у якой ён паведамляў, што з-за адсутнасці дакументаў Рамашка пазбаўляецца пенсіі.

Е. В. Рамашка некалькі разоў пісала ў райсабез. Нарэшце яе выклікалі з дакументамі. Старушка тры дні ішла за Лепеля і, нарэшце, 27 сакавіка з'явілася ў райсабез, маючы пры сабе ўсе неабходныя паперы.

— Вашу скаргу разглядаць не можам, —заявіла прышоўшай бухгалтар райсабеза Лях, — Прыдзіце 5 красавіка.

Пісьмы і скаргі, якія паступаюць на адрас райвыканкома, рэгістрыруюцца ў агульным аддзеле выканкома і пасылаюцца на расследаванне і рэагаванне ў сельсоветы, у аддзелы выканкома, у пракуратуру. Паперкі бясконца вандруюць, часам яны зусім губляюцца. А людзі, якія пасылалі гэтыя пісьмы, скаргі, заявы, дзень у дзень з нецярпеннем чакаюць на іх адказаў...

С. КОНАНАЎ.

Лепель, Віцебскай вобласці.

Новыя кнігі

Вучэбна-педагагічная рэдакцыя Дзяржаўнага выдавецтва пры Соўнаркоме БССР выпусціла ў свет наступную літаратуру:

А. В. Цекучоў—«Руская мова ў старшых класах сярэдняй школы». Гэты метадычны дапаможнік мае сваёй мэтай дапамагчы выкладчыку рускай мовы дадучвучым старшых класаў сярэдняй школы хоць-бы кароткія гістарычныя даведкі па раду пытанняў граматыкі, некаторыя весткі аб этымалогіі слова і з гісторыі фразеалогіі.

У кнізе ёсць пядрэнны падбор звязных тэкстаў для практыкаванняў і дыктантаў, а таксама спецыяльны раздзел «Стылістыка і развіццё мовы навучаючыхся». Гэта выключна вялікая паслуга настаўнікам-мовазнаўцам, паколькі такіх работ у нас вельмі мала.

Н. А. Шапашнікаў і Н. К. Вальцаў—«Зборнік алгебраічных задач» для беларускай няпоўнай сярэдняй і сярэдняй школы. Частка першая. Выданне восьмае з дзесятага рускага. Тыраж—30 тысяч экземпляраў. Цана—1 руб. 30 кап.

І. Н. Шапашнікаў і К. Д. Бязносік—«Падручнік рускай мовы для беларускай пачатковай школы. Частка першая, тыраж—200 тысяч экземпляраў. Цана—1 руб. 10 кап.

Улік—абавязковая ўмова чоткай работы прадпрыемства

Соцыялістычная гаспадарка з'яўляецца планавай гаспадаркай. Складанне плана прадстаўляе адну з асноўных функцый кіравання соцыялістычным прадпрыемствам.

Для складання плана трэба мець даныя, якімі тэхнічнымі рэсурсамі ўладае прадпрыемства, якая прадукцыя і асартымент, якая патрэбнасць у рабочай сіле, матэрыялах, паліве, фінансах, з якіх крыніц будзе ісці снабжэнне ўсім неабходным для забеспячэння бесперабойнай работы прадпрыемства.

Усе гэтыя весткі могуць быць атрыманы толькі шляхам уліку. Такім чынам, улік з'яўляецца вельмі важным фактарам пабудавання плана як усёй народнай гаспадаркі ў цэлым, так і асобнага прадпрыемства ў прыватнасці.

Улік з'яўляецца сродкам кантролю гаспадарчай работы, сродкам, які забяспечвае поспех барацьбы за захаванне соцыялістычнай уласнасці, за ўнядрэнне і ўмацаванне гаспадарчага разліку, за зніжэнне сабекошту прадукцыі і павелічэнне ўнутрыпрамысловага накаплення.

Добра і правільна пастаўлены ўлік дае дакладную характарыстыку дзейнасці прадпрыемства, выяўляе недахопы ў яго рабоце і аб'ясняе іх прычыны.

Таму кіраўнікам прадпрыемства трэба звярнуць сур'ёзную ўвагу на стан уліку, яго правільнасць (бо няправільныя цыфры гэтак-жа шкодны, як і адсутнасць самога ўліку), прадуманасць вестак, паступаючых у кантору, прывядзенне іх у такую форму, якая давала-б магчымасць лёгка сачыць за станам вытворчай работы.

Улік павінен быць рэгулярным і безупынным. Гэта—карта шляху, па якому ідзе прадпрыемства, і яе трэба трымаць пад рэгулярным наглядам.

Асноўнай базай уліку з'яўляецца першапачатковы дакумент. Калі ў першапачатковым дакуменце той ці іншы факт адлюстраван няправільна або няпоўна, то і наступныя фазы ўжо нічым не змогуць змяніць становішча. Таму пытанню першапачатковай дакументацыі павінна быць удзелена самая сур'ёзная ўвага.

Першапачатковая дакументацыя на прадпрыемстве служыць не толькі для мэт уліку; яна з'яўляецца таксама сродкам планавага кіраўніцтва ходам вытворчасці, ажыццяўлення сувязей паміж рознымі аддзеламі і цэхамі вытворчасці.

У сучасны момант у сістэме соцыялістычнай народнай гаспадаркі адрозніваюць тры віды ўліку: **улік аператыўна-тэхнічны, статыстычны, бухгалтарскі** (балансавы).

УЛІК АПЕРАТЫЎНА-ТЭХНІЧНЫ

Аператыўна-тэхнічны ўлік заўсёды вядзецца непасрэдна ў працэсе выканання пэўных аперацый і дае весткі, неабходныя для кіраўніцтва работай прадпрыемства.

Улік вытворчасці павінен закрапаць усе вытворчыя аддзелы і працэсы.

Майстру патрэбен больш падрабязны ўлік, чым загадчыку цэхаў, а дырэктар прадпрыемства можа атрымаць яшчэ больш схематычныя зводкі. Зразумела, што зводны ўлік, які адлюстроўвае вытворчасць у цэлым, не адкрые майстру непасрэдных прычын існуючых ненармальнасцей. Яму трэба ведаць, напрыклад, дзе, колькі і якая машына працавала, а калі стаяла, то як доўга і чаму.

Такая інфармацыя выклікае адпаведныя дзеянні з боку майстра і дае практычныя рэзультаты. Дырэктар-жа прадпрыемства можа патануць у ёй. Ён павінен, як правіла, мець сумарныя даныя; калі-ж сумарныя весткі выклікаюць апасенні, што яны не дакладныя, тады дырэктару трэба звярнуцца да больш падрабязных даных і падвергнуць іх старанпаму аналізу.

У залежнасці ад асаблівасцей прадпрыемства, для паспяховага кантролю за ходам вытворчасці, неабходна ўзяць для ўліку асноўныя апорныя ўчасткі, сукупнасць якіх павінна даць поўную магчымасць кантролю прадпрыемства ў цэлым.

УЛІК СТАТЫСТЫЧНЫ

У сваёй практычнай рабоце кіраўнікі прадпрыемства адчуваюць неабходнасць у вестках, патрабуючых папярэдняй работы па іх збіранню і падрыхтоўцы. Статыстычны ўлік шляхам масавых назіранняў дае ім абагуленую лічбовую характарыстыку. Усе весткі, збіраемыя статыстыкай, выражаюцца ў лічбах. Зусім зразумела, што з лічбамі мае справу і бухгалтэрыя, імі-ж аперыруе і калькуляцыя.

Аднак лічбы статыстыкі адрозніваюцца ад лічб, над якімі працуе бухгалтэрыя і калькуляцыя. Асаблівасць статыстычнага ўліку заключаецца ў тым, што статыстыка цікавіцца не адзінкавымі данымі, а іх масай.

Для статыстыкі не важна ведаць, колькі заработнай платы атрымаў той ці іншы рабочы, ёй важна—якая сярэдняя заработная плата рабочых данай катэгорыі.

Для бухгалтэрыі-ж, наадварот,—ёй цікавы не толькі сярэднія велічыні, а таксама дакладны адказ адносна кожнага асобнага факта: колькі за даны месяц выплачана заработнай платы таму ці іншаму рабочаму.

Таксама і калькуляцыя цікавіцца дакладнымі лічбовымі данымі адносна асобных выпадкаў (колькі сыравіны затрачана на выраб пэўнага асартымента, па якой цане яна набыта і т. п.).

Статыстыка прымяняе і натуральны ўлік (у метрах, штуках, кілограмах, тонах). Статыстычны ўлік карыстаецца рознымі ўчотнымі вымяральнікамі—грашовымі, натуральнымі, працоўнымі, у залежнасці ад уласцівасцей даследуемых аб'ектаў.

Дырэктар прадпрыемства, карыстаючыся гэтымі матэрыяламі, атрымае магутную зброю для кіравання прадпрыемствам; ён у сілах пры дапамозе гэтых лічбаў правяраць работу асоб, яму падпарадкаваных.

Тэхніка і метады статыстычнай работы вельмі абшырныя, але трэба адзначыць, што ёй надаецца вялікае значэнне, бо статыстычныя матэрыялы шырока прымяняюцца як па самім прадпрыемстве, так і для інфармацыі дзяржаўных органаў, у якіх сканцэнтраваны функцыі кіраўніцтва народнай гаспадаркай.

УЛІК БАЛАНСАВЫ

Для вызначэння рэзультатаў гаспадарчай дзейнасці за пэўны перыяд кіраўнік павінен мець перыядычны агляд гаспадаркі—прадпрыемства.

Баланс не з'яўляецца сістэмай толькі бухгалтарскага ўліку; ён прымяняецца і ў рабоце фінансавых органаў, якія балансіруюць даходы і расходы. Прымяняюць метад баланса і для іншых эканамічных вызначэнняў, складаюць баланс паліва, сіравіны і т. д. Складанне балансаў неабходна і для атрымання крэдытаў з Дзяржбанка.

Значным фактарам, які аказаў уплыў на развіццё совецкага бухгалтарскага ўліку, была крэдытная рэформа, праведзеная ў 1930—31 гг. Правядзенне крэдытнай рэформы ўмацавала гаспадарчы разлік. Мэта гаспадарчага разліку заключаецца ў тым, каб найлепш выканаць вытворчы план прадпрыемства, каб прадпрыемства найбольш поўна і эфектыўна скарыстала свае сродкі, змагалася з непрадукцыйнымі і безгаспадарчымі затратамі.

Адным са спосабаў правядзення гаспадарчага разліку з'яўляецца «кантроль рублём», сутнасць якога заключаецца ў тым, што абаротныя сродкі адпускаюцца прадпрыемству з такім разлікам, што яно можа расходаваць іх у межах норм, устаноўленых планам, не адчуваць ніякіх затрудненняў і весці сваю работу бесперабойна.

Калі-ж прадпрыемства стане расходаваць адпушчаныя яму сродкі звыш планавых норм, яно немінуча будзе адчуваць фінансавыя затрудненні. Іменна таму банкаўскія крэдыты носяць мэтавы, тэрміновы характар і даюць банку магчымасць ажыццяўляць кантроль рублём работы прадпрыемства. Гаспадарчы разлік і кантроль рублём немыслімы без добра пастаўленага ўліку, бо без гэтага нельга сачыць за выкананнем плана і за правільным расходаваннем адпушчаных сродкаў.

Поўную карціну гаспадарчага стану прадпрыемства на пэўнае чысло дае баланс, складзены на падставе бухгалтарскіх запісаў (матэрыялаў).

Складанне некалькіх паслядоўных па часу балансаў дае дакладную характарыстыку данага прадпрыемства (гаспадаркі).

У практыцы ўліку прымяняецца ўступны баланс, які вызначае стан прадпрыемства к пачатку справаздачнага перыяда, а таксама заключны, які паказвае становішча к канцу справаздачнага перыяда (года).

Супастаўленне гэтых двух балансаў паказвае тыя змяненні, якія адбыліся ў прадпрыемстве за мінулы перыяд, г. зн. ці павялічыліся, захаваліся або зменшыліся сродкі прадпрыемства, ці ўмацавалася або пагоршылася фінансавае становішча прадпрыемства.

Апрача таго, на падставе заключнага баланса (гадавой справаздачы) прадстаўляецца магчымасць асвятліць усе стораны гаспадарчай дзейнасці і вызначыць, наколькі тыя ці іншыя гаспадарчыя аперацыі былі выгадны для прадпрыемства ў цэлым і выявіць уплыў розных прычын на агульны ход гаспадарчай дзейнасці прадпрыемства.

Нарэшце, значэнне заключнага баланса яшчэ і ў тым, што ў ім запісваюцца і вызначаюцца дакладныя рэзультаты справаздачнага года (прыбытак або страты).

Вызначэнне ў балансе рэзультата (прыбытка) мае вялікае значэнне, бо частка яго падлягае здачы ў даход дзяржавы і адлічэнню ў фонд дырэктара, які скарыстоўваецца на палепшанне быту рабочых.

Такім чынам, баланс дае вынікі работы данага прадпрыемства за справаздачны час, дае матэрыял для пабудовы гаспадарчага плана па вытворчай дзейнасці на далейшы перыяд і з'яўляецца сумавым паказам роўнавагі, між тым, чым данае прадпрыемства на пэўнае чысло карыстаецца, уладае і распараджаецца — г. зн. актывам, і тым, што прадпрыемства на гэтае-ж чысло доўжна, г. зн. пасівам.

У актыве і пасіве баланса данага прадпрыемства ў сутнасці паказваецца адно і тое-ж, г. зн. сродкі данага прадпрыемства, выражаныя ў грашовай ацэнцы. Толькі ў актыве яны разглядаюцца з пункту гледжання іх размяшчэння, г. зн. у чым яны заключаюцца, — у будынках, маемасці, матэрыялах, грашовых сродках і т. д., у пасіве — з пункту гледжання іх паходжання, інакш — адкуль гэтыя сродкі атрыманы: ад дзяржавы, крэдытораў і т. д.

Розніца паміж сумай паказаных у актыве баланса сродкаў і сумай паказаных у пасіве капіталаў, сродкаў, фондаў і абавязацельстваў узнікае ад павелічэння або змяншэння каштоўнасцей, адбыўшагася ў час дзейнасці прадпрыемства.

Перавышэнне на старане актыва прадстаўляе сабой прыбытак, перавышэнне на старане пасіва — страты.

Для роўнавагі актыва і пасіва, г. зн. для таго, каб вынік пасіва быў роўны выніку актыва, суму прыбытку запісваюць на пасіў баланса, а суму, якая выражае страты, паказваюць у актыве.

Знешне баланс афармляецца ў выглядзе табліцы, якая складаецца з двух частак — левай, якая называецца актывам, і правай — пасіў.

Заключны баланс, які змяшчае каля 200 рахункаў, для лепшай арыентыроўкі ў яго паказальніках, разбіт на чатыры асноўныя групы.

Галавая справаздача прамысловага прадпрыемства павінна, апрача гадавога заключнага баланса, мець рад дадаткаў — артыкулаў баланса, паказваючых рух сум па гэтых артыкулах на працягу справаздачнага года, і аб'ясніцельную запіску, якая асвятляе ўмовы работы прадпрыемства ў мінулым перыядзе.

Кіраўнікі прадпрыемстваў і партыйных арганізацый, апіраючыся на весткі ўліку, настойліва вывучаючы іх даныя, атрымаюць усе неабходныя матэрыялы для правільнага, культурнага кіравання прадпрыемствам.

У гэтым — ключ да палепшання кіраўніцтва прамысловасцю і транспартам, крыніца сур'ёзнага росту соцыялістычнага накаплення, неабходных для далейшага ўмацавання магутнасці соцыялістычнай дзяржавы.

І. Н. СЫЧОЎ,
інжынер-арганізатар.

РАЗВІВАЕМ УСЕ ГАЛІНЫ КАЛГАСНАЙ ГАСПАДАРКІ

Калгаснікі нашай насенняводчай арцелі заканчваюць сяўбу ранніх зернавых культур. На палях ад рання і да цямна гудуць трактары, працуюць трактарная і дзве конныя сеялкі. Перадавыя трактарысты Ельскай МТС—выхаванцы нашага калгаса—Арсен Нейман і Рыгор Канавод разам са сваімі напарнікамі добра арганізавалі начную работу трактараў і дапамагаюць калгаснікам у іх барацьбе за правядзенне сяўбы ў сціслыя тэрміны.

Сярод 5 паляводчых брыгад калгаса асабліва вызначаецца 3-я, дзе брыгадзірам працуе ўдзельнік Усесаюзнай сельскагаспадарчай выстаўкі Нікадзім Канавод. У гэтай брыгадзе найлепш апрацоўваецца поле, не дапускаецца ні адной гадзіны прастою трактараў, коней, валоў.

Удзельнікі выстаўкі Станіслаў Кольчанка і Андрэй Антоненка, вышаўшы на сяўбу, паказалі сябе сапраўднымі змагарамі за будучы ўраджай, яны заўсёды перавыконваюць заданні па любой рабоце.

Знатная звеннявая нашага калгаса Алеся Сурда, узнагароджаная Малой залатой медаллю Усесаюзнай сельскагаспадарчай выстаўкі, яшчэ зімой рыхтавалася атрымаць высокі ўраджай ільну і канапель. Яна загатовіла зімой 35 тон торфу, 55 тон гною пад канаплі. Тав. Сурда сама сабрала па хатах 40 цнт. попелу, які рассеяла пад пасеў ільну. Даведзенае яе звяну дзяржаўнае заданне па ўраджаю ільну і канапель тав. Сурда рашыла перакрыць амаль у два разы.

Заканчваючы сяўбу зернавых культур на плошчы ў 161 гектар, мы пачалі развозіць па палях гной пад бульбу. Бульбай мы засадзім 62 гектары. Глебу добра ўгноім: пад яравыя ў нас вывезена 670 цнт. мінеральных угнаенняў, 739 тон торфу і 3.727 вазоў гною. Адпачасова пачынаем рыхтаваць глебу пад познія яравыя культуры—грэчку і проса.

Сёлета вясна асаблівая. Гістарычная пастанова партыі і ўрада аб дадатковай аплаце працы калгаснікаў за павышэнне ўраджайнасці сельскагаспадарчых культур і прадуктыўнасці жывёлагадоўлі заахвочвае кожнага калгасніка працаваць яшчэ лепш, яшчэ больш.

Магчымасці ў нас вялікія. Возьмем, напрыклад, 3-ю брыгаду. Яна летась атрымала з гектара 14 цнт. аўса, а сёлета ёй давялі дзяржаўнае заданне ў памеры 10,5 цнт. Летась брыгада сабрала ў сярэднім з гектара па 17 цнт. проса і 11 цнт. грэчкі, а дзяржаўнае заданне на 1941 г. брыгадзе давялі ў памеры 11,5 цнт. проса і 10 цнт. грэчкі з гектара.

Выходзіць, што калі брыгада атрымае нават леташні ўраджай, ёй налічаць дзесяткі цэнтнераў зярна дадатковай аплаты на працадні. Але брыгада і не думае спыняцца на леташнім ураджаі. Не для гэтага-ж калгаснікі вазілі ўсю зіму ў поле гной і торф і ў 5 разоў перавыканалі план вывазкі мінеральных угнаенняў.

Абмеркаваўшы свае магчымасці, калгаснікі гэтай брыгады абавязаліся атрымаць сёлета з кожнага гектара 14 цнт. грэчкі, 22 цнт. проса, 17 цнт. аўса і 190 цнт. бульбы.

Барацьба за высокі ўраджай зернавых —толькі адзін бок нашай штодзённай працы па развіццю калгаснай гаспадаркі. Не менш адказны ўчастак—уздым прадуктыўнасці жывёлагадоўлі.

У нашым калгасе па 626 гектараў пахаці налічваецца 272 галавы рагатай жывёлы. Гэтага вельмі мала. Праўда, дзяржаўны план камплектавання стада перавыканан на 17 галоў. Але не трэба забываць, што на ўсё калгаснае стада у нас ёсць 538 гектараў сенажаці і 298 гектараў выпасаў. Выходзіць, што на кожную галаву ў нас ёсць 2 гектары сенажаці і звыш 1 гектара выпасаў.

І мы рашылі, як можна больш развіваць сёлета і жывёлагадоўлю. Падстава для гэтага ёсць: у нас багата лугоў і выпасаў. Побач з нашым калгасам працуе броварны завод, адыходы якога таксама будуць скарыстаны для адкорму жывёлы.

Трэба павялічыць пагалоўе. У нас ёсць 40 цялят з леташняга года і яшчэ будзе 35. Апрача таго, для пашырэння калгаснага стада мы рашылі закупіць у калгаснікаў не менш 25 цялят. 10 штук ужо закупілі.

Вялікую ўвагу мы звярнулі на аўцагадоўлю. Практыка паказала, што авечкі пры наяўнасці ў нас пашы дадуць не менш прыбытку, чым рагатая жывёла. План па аўцагадоўлі перавыканан.

Аснова жывёлагадоўлі—кармы. Цяпер мы бачым, што з нашымі нізкаўраджайнымі сенажацямі далёка не паедзеш. Трэба іх расцярэбліваць, падбіраць галлё, паляпшаць сток паверхоўных вод. Трэба, нарэшце, змагацца за ўгнаенне сенажацей. Першую спробу мы зрабілі: падкармілі мінеральным угнаеннем 40 гектараў сенажацей і 27 гектараў канюшыны. 26 гектараў сенажацей расчысцілі ад хмызнякоў і падабралі галлё. Праз 2—3 дні, як толькі скончым сяўбу зернавых культур, выйдзем на ачыстку і ўпарадкаванне ўсіх засмечаных сенажацей плошчай у 215 гектараў.

Наш калгас многа зрабіў у павышэнні ўраджайнасці зернавых культур. На сваіх пясчаных глебах мы атрымалі летась у сярэднім па 9,6 цнт. зярна. Сёлета падкармілі ўжо мінеральным угнаеннем звыш 100 гектараў азімых, пабаранавалі іх. Усё гэта разам з высокаякаснай выключна радковай сяўбой яравых забяспечыць нам яшчэ больш высокі ўраджай.

Але мы не павінны забываць і на жывёлагадоўлю—важнейшую галіну калгаснай гаспадаркі. 1941 г. мы зробім годам вялікага ўздыму прадуктыўнасці жывёлагадоўлі. Мы будзем змагацца, каб кожная карова нашай фермы дала не 1.170 літраў малака, а не менш 1.400 літраў, каб грашовыя прыбыткі калгаса з 98 тыс. рублёў у мінулым годзе павялічыліся не менш чым у паўтара раза.

В. І. ПАЎЛЕНКА,
старшыня калгаса «Прагрэс», Ельскага раёна.

„ДЭФІЦЫТНАЕ" ПАЛІВА

ЖЛОБІН. (Кар. «Звязды»). Палявыя работы ў калгасах Жлобінскага раёна недапушчальна зацягваюцца. 20 калгасаў раёна ўсё яшчэ «збіраюцца» пачынаць сяўбу.

Па-ранейшаму ляжыць на станцыі 600 тон мінеральных угнаенняў, не забраны і хімікаты для пратручвання насення і нітрагін для бабовых культур. Нават канюшына—дэфіцытнае насенне траў—усё яшчэ чакае пакупніка.

Не падрыхтавалася да масавых палявых работ і Жлобінская МТС. Яшчэ 12 сакавіка «Звязда» сігналізавала аб парочным стылі работы гэтай МТС, указвала на зрыў плана рамонту трактараў і прычэпнага інвентара. Прайшло паўтара месяца, а ў МТС усё яшчэ стаяць неадрамантаванымі гусенічны трактар і два плугі.

Увосень і сёлета вясной у МТС прыбылі новыя газагенератарныя трактары, якімі захапляюцца трактарысты многіх МТС рэспублікі. А ў Жлобінскім раёне яны аказаліся непрыгоднымі: для іх не падрыхтавалі паліва—чурак. Цяпер, калі масавая сяўба не чакае, дорага кожная мінута работы трактара. А ў Жлобінскай МТС з 45 трактараў 11 прастайваюць. 4 трактары прастайваюць з-за нізкай якасці рамонту, а 7... з-за адсутнасці паліва.

«Чуркі—дэфіцытнае паліва»—гавораць і дырэктар МТС тав. Пугачоў, і механік тав. Краўцоў. Тав. Краўцоў наогул лічыць няправільным тое, што ў іх МТС завезлі газагенератарныя машыны.

— У нас-жа лесу мала, нам патрэбны машыны на вадкім паліве.

Дырэктар МТС ведаў яшчэ і восенню, што трактары працуюць на сухім паліве. Але ён ніколькі не патурбаваўся загадзя загатовіць дровы і прасушыць іх за зіму.

А цяпер, калі трактары сталі з-за адсутнасці сухіх дроў, работнікі МТС бездапаможна разводзяць рукамі, мабілізуюць калгасны транспарт і возяць сырыя чуркі для прасушкі ў калгасных сушнях. Хіба гэтага нельга было зрабіць зімой? Цяпер знайшліся і сродкі на пабудову спецыяльнай сушылкі ў МТС. Знайшліся і людзі, якія штодзённа працуюць на загатоўцы і распілоўцы дроў.

7 дзён ідуць у раёне палявыя работы і 7 дзён прастайваюць 7 газагенератарных трактараў Жлобінскай МТС. Прастайваюць не больш не менш, як з-за адсутнасці дроў, якія знаходзяцца на тэрыторыі таго-ж Жлобінскага раёна.

Бестурботныя людзі сядзяць у Жлобінскай МТС.

А. МАТУСЕВІЧ.

НА КАЛГАСНЫХ ПАЛЯХ

МАЗЫР. (Кар. «Звязды»). Іолчанская МТС, Камарынскага раёна, паспяхова закончыўшая асенне-зімні рамонт трактараў і сельскагаспадарчых машын, адною з першых у вобласці прыступіла да палявых работ.

У першыя дні веснавых работ паміж трактарыстамі шырока разгарнулася перадмайскае сацыялістычнае спаборніцтва. Першынства ў спаборніцтве заваявала трактарная брыгада Нікалая Грыцэнкі. На 25 красавіка яна засеяла радковымі сеялкамі 120 гектараў замест 115 па плану. Стаханаўцы брыгады тт. Пятро Баброўнік, Грыгорый Петрусевіч штодзённа засяваюць па 16 гектараў, пры плане ў 13 гектараў.

Бліскучых поспехаў дабілася брыгада, якой кіруе тройчы ўдзельнік Усесаюзнай сельскагаспадарчай выстаўкі Фёдар Шульга. Брыгада ўзарала ў пераводзе на мяккае ворыва 350 гектараў, што складае 25 проц. гадавога плана, і зэканоміла 660 кгр. гаручага.

* * *

ХОЙНІКІ. (БЕЛТА). Перад выхадам у поле трактарная брыгада тав. Назарэнкі Хойніцкай МТС заключыла дагавор на сацыялістычнае спаборніцтва з брыгадай тав. Лобана. Як толькі з палёў сышоў снег, абедзве брыгады выехалі на свае ўчасткі.

Палявыя работы пачаліся з 15 красавіка. Брыгада тав. Назарэнкі за першыя 10 дзён узарала трыма калёснымі трактарамі ХТЗ 225 гектараў пры заданні 140.

Выдатных паказчыкаў у рабоце дабіліся трактарысты тт. Смалтэр і Курленка. Яны за змену ўзорваюць па 6—8 гектараў пры норме 3,8 гектара, трактарнай сеялкай засяваюць па 19 гектараў пры норме 12,5 гектара. Брыгада тав. Лобана выканала заданне на 135 працэнтаў.

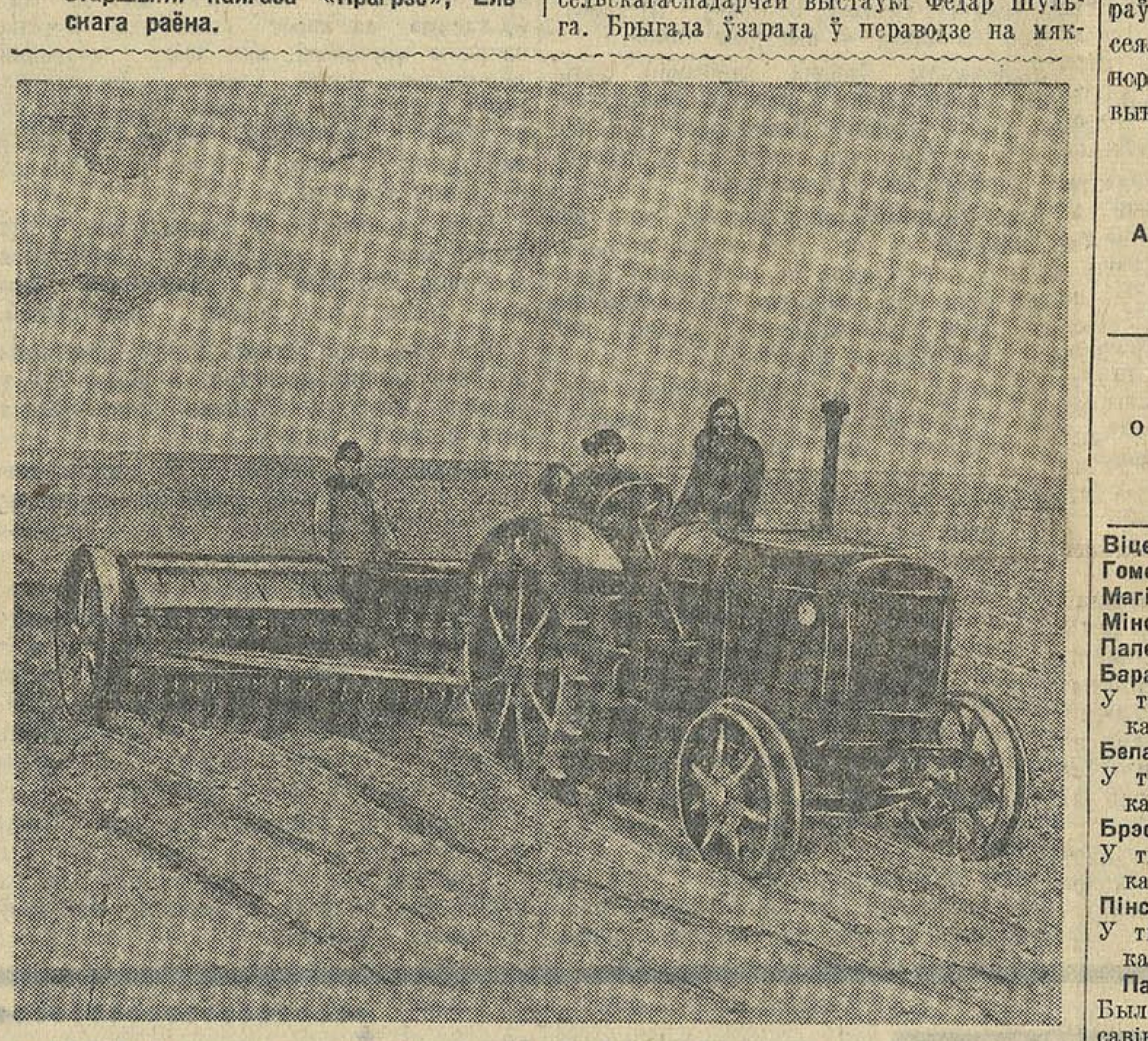

У калгасах Лоеўскага раёна Гомельскай абласці праводзіцца масавая сяўба яравых культур. На здымку: трактарная брыгада № 2 Лоеўскай МТС за пасевам ячменю на палях калгаса імені Сталіна. Фота А. Шаўвіча. (БЕЛТА).

ЗВОДКА АБ ВЫКАНАННІ ПЛАНА ВЕСНАВОЙ СЯЎБЫ ПА АБЛАСЦЯХ БССР НА 25 КРАСАВІКА 1941 г.

Вобласці	Усяго пасеяна яравых		У тым ліку ільну	
	Гектараў	У проц. да плана	Гектараў	У проц. да плана
Віцебская	1063	0,3	80	0,1
Гомельская	20153	8,3	348	1,9
Магілеўская	8656	1,7	199	2,5
Мінская	10607	2,9	829	3,1
Палеская	53389	30,3	2725	26,2
Баранавіцкая	3026	0,7	10	0,04
У тым ліку калгасамі	1132	4,4	4	0,3
Беластоцкая	46006	10,6	193	1,4
У тым ліку калгасамі	3929	17,3	5	1,1
Брэсцкая	29629	13,1	240	2,7
У тым ліку калгасамі	2281	21,2	4	1,1
Пінская	27190	27,4	2564	34,2
У тым ліку калгасамі	1923	24,8	161	27,0
Па БССР:	199719	6,1	7188	2,5
Было на 20 красавіка 1941 г.	68733	2,1	2347	0,8

Справаздачна-Эканамічны аддзел НКЗ БССР.

ЗМАГАЦЦА ЗА ЗНІЖЭННЕ САБЕКОШТУ ТОРФУ

Вынікі работы тарфяной прамысловасці БССР у 1940 годзе нездавальняючыя як па колькасных, так і па якасных паказальніках. Невыкананне плана здабычы, значныя страты пры сушцы, вялікія перарасходы па асобных відах работ прывялі да значнага падаражання сабекошту торфу.

На торфзаводзе «Свабода» сабекошт адной тоны элеватарнага торфу склаў у мінулым годзе 33 руб. 30 кап. супроць 31 руб. 17 кап. па плану, а скрэпернага — 37 руб. 82 кап. супроць 27 руб. 62 кап. па плану.

У агульнай суме сабекошт прадукцыі перавышан на 201 тысячу рублёў; на гэтыя грошы можна было здабыць яшчэ 7 тысяч тон торфу. Адна з прычын павелічэння сабекошту ў тым, што не ўвесь здабыты торф быў высушан і ўбран да канца сезона.

У выніку адсутнасці штодзённага кантролю за фінансавай дзейнасцю прадпрыемства дапушчаны перарасходы па набору рабочай сілы, па зарплаце, дапаможным матэрыялам і паліву на суму ў 100 тыс. рублёў. Кошт дапаможных матэрыялаў на тону скрэпернага торфу склаў 0,76 кап. супроць 0,32 кап. па плану, паліва — 1 руб. 42 кап. супроць 0,83 кап.

Пагардлівыя адносіны да вывучэння эканомікі свайго прадпрыемства назіраюцца не толькі на торфзаводзе «Свабода», такое-ж становішча на торфзаводзе «Чырвоны сцяг». Тут сабекошт адной тоны гідраэлеватарнага торфу склаў 38 руб. 75 кап. супроць 22 руб. 80 кап. па плану. Сабекошт усяго таварнага торфу перавышан на 146 тыс. руб.

На торфапрадпрыемстве «Лукскае» план здабычы торфу выканан на 112 проц. Увесь здабыты торф высушан і ўбран, аднак сабекошт адной тоны элеватарнага торфу склаў 36 руб. 14 кап. супроць 28 руб. 47 кап. па плану. Падаражанне сабекошту прадукцыі тут мае месца за кошт выдаткаў на бягучы рамонт, транспарт і т. д.

Тав. Маленкоў у сваім дакладзе на XVIII канферэнцыі ВКП(б) падкрэсліў: «Такое марнатраўнае вядзенне гаспадаркі антынародна. Яно нічога агульнага не мае з нашай сацыялістычнай гаспадаркай, дзе павінны быць на самым строгім уліку, павінны быць прадукцыйна скарыстаны кожная капейка, кожны кілограм паліва, сыравіны, кожны агрэгат і станок».

Па-гаспадарску адносяцца да сабекошту прадукцыі кіраўнікі торфзавода «Хвойны масток» (дырэктар тав. Менх). Тут берагуць кожную капейку. У выніку яны дабіліся добрых паказальнікаў па зніжэнню сабекошту прадукцыі. Сабекошт адной тоны скрэпернага торфу склаў 20 руб. 98 кап. супроць 21 руб. 56 кап. па плану, рэзнага — 25 руб. 61 кап. супроць 25 руб. 71 кап.

Значна зніжан сабекошт скрэпернага торфу на торфзаводах «Давыдаўка» і «Змяёўка». Такія магчымасці маюць усе торфзаводы рэспублікі.

У гэтым годзе па торфапрадпрыемствах Галоўторфу план зніжэння сабекошту вызначан у памеры 6,6 проц. Гэта значыць, што торфзаводы павінны даць эканоміі 3,3 мільёна рублёў.

Кіраўнік кожнага торфапрадпрыемства павінен і можа дабіцца не толькі выканання, але і перавыканання плана зніжэння сабекошту прадукцыі. Для гэтага ёсць усе магчымасці.

А. С. КУЛЬБАК,
начальнік планавага аддзела Галоўторфу.

Стаханавец 2-га механічнага цэха Мінскага завода імені Варашылава тав. А. Журык, які, уключыўшыся ў перадмайскае соцспаборніцтва, выконвае норму на 140 працэнтаў. Фота І. Казловіча.

АБ ПАШТОВЫХ АДДЗЯЛЕННЯХ І ТРАНСЛЯЦЫЙНЫХ ПУНКТАХ

Расце і ўпрыгожваецца сталіца Беларусі—Мінск. Ва ўсіх частках горада ўзводзяцца многапавярховыя прыгожыя будынкі, расшыраюцца плошчы, павялічваецца трамвайная сетка.

У новых будынках першыя паверхі адводзяцца пад магазіны, сталовыя, кафэ, аптэкі, цырульні.

Але, клапоцячыся аб патрэбах насельніцтва, гарадскія арганізацыі чамусьці забываюць аб такой культурнай установе, як пошта. Паштовая і тэлеграфная канторы ў цэнтры горада заўсёды поўны наведвальнікаў. У так званым «аперацыйным зале» з раніцы да ночы чарга ля акон, чарга ля сталоў.

Яшчэ горшае становішча ў гарадскіх аддзяленнях сувязі: на Камароўцы, на вуліцы Горкага, на Юбілейнай плошчы, на таварнай станцыі, на пасажырскім вакзале і ў раёне Чэрвеньскага базара. Усе гэтыя аддзяленні сувязі размешчаны ў поўразбураных хібарках, у цесных памяшканнях. Усе яны непрыглядны і знадворку, і знутры. Ні аб якіх выгодах для насельніцтва ў гэтых умовах, вядома, і гаварыць не прыходзіцца.

Рад аддзяленняў сувязі з-за адсутнасці месца не прымаюць пасылак; жыхары горада вымушаны несці іх на Ленінскую вуліцу, або на вакзал.

Часта пры праектыраванні будынкаў у нас забываюць аб правядзенні радыё і тэлефона.

Пабудуюць дом, здадуць у эксплаатацыю, а потым ужо ўспомняць пра тэлефон, радыё і пачынаюць ламаць сцены, адбіваць штукатурку, псаваць аддзелку. А гэтага-ж усяго лёгка пазбегнуць: трэба своечасова рабіць праводку, скрыць яе пад штукатуркай і не траціць сродкаў на ломку і задзелку сцен.

Выканком горсовета абавязан у праектыруемых новых будынках прадугледжваць і памяшканні для аддзяленняў сувязі і радыётрансляцыйных падстанцый.

Пытанні гэтыя даўно паспелі, і зараз, у перыяд генеральнай рэканструкцыі горада, яны набываюць актуальнае значэнне.

Ф. СОКАЛАЎ.

С. СЕРГЕЕЎ-ЦЭНСКІ

Лаурэат Сталінскай прэміі

ВІЦЭ-АДМІРАЛ КАРНІЛАЎ

(З новай п'есы «Севастопальская страда»)

(Працяг)

ДЗЕЯ ДРУГАЯ

Карціна 4-я

У прасвет прыадкрытага занавеса відаць разрэз насавой часткі палубы і трума карабля «Тры свяціцелі». На палубе— Неўзораў і шэсць матросаў з тапарамі ў руках. Сярод іх Дзенісюк, спісаны на карабль Меншыкавым, і Кошка, які ў гэтай маленькай камандзе матросаў за старшага. Прама ў глядзельны зал жэрлам глядзіць гармата вялікага калібра.

Кошка (Неўзораву, пяшчотна гладзячы дула гарматы). Гэта-ж мая «Дар'я», ваша благародзе. З яе я ў Сінопе па турках страляў... Няўжо астанецца?

Неўзораў. Усе астануцца, — не адна твая «Дар'я».

Кошка. А калі-б сюды баржу падагнаць, — няўжо не маглі-б мы «Дар'ю» ўшасцярых на канцах спусціць?

Неўзораў. Э-э, ушасцярых!.. У ей колькі пудоў вагі,—падумай!.. Шэсцьдзесят не спусцяць!

Кіслінскі (падышоўшы ззаду). Што-ж тут сталі? (да Кошкі). А ну, вядзі ўсіх у трум адкрываць пробку!

Кошка. Ёсць весці ў трум. (Матросам). Майна памалу, братцы! (Разам з Дзенісюком адкрывае трум і прапускае ў яго ўсіх, сам-жа спускаецца апошнім. Матросы запальваюць два агаркі і ўстаўляюць іх у пустыя бутэлькі).

Кошка. Вось дзе цемра крамешная!.. Не ведае карабль наш пра сваю ліхую долю, што і парусы ўжо адвязаны, і брамстэнгі апушчаны... Эх!.. Шукай, братцы, у левым борце тую пробку, хай яе чорт!

1-шы матрос (падымаючы бутэльку з агаркам). Дык вось-жа тая пробка, чаго і шукаць! (Ставіць бутэльку на скрыню і звяртаецца да Кошкі). Біць?

Кошка (паказваючы наверх). Камандзір загад даў, — ты-ж чуў ці не?

1-шы матрос. Загад, вядома, такі быў. (Б'е абухом у борт).

2-гі матрос. Так ты-ж рубаць павінен, — вось як (Б'е лязом тапара).

1-шы матрос. Ну, раз ты ўмееш, — рубай!

Дзенісюк. Паказаць табе, як трэба? Глядзі! (Рубіць з усяго размаху, прытаварваючы). Эх, карабль наш славуты «Тры свяціцелі»... Мы-ж на табе ў Сінопе грымелі аж на ўвесь белы свет... Загараўся ты, мы цябе тушылі... Ланцуг табе якарны туркі перасеклі,—мы цябе верпам заварачвалі... Двое фрэгатаў турэцкіх аж на самы бераг мы загналі.

3-ці матрос. А што-ж ты, Дзенісюк, па шпангоуту б'еш? Тапор задарма тупіш.

Дзенісюк. Няўжо гэта я па шпангоуту?

1-шы матрос. А то па пробцы... Гэтак-бы ўсякі мог.

2-гі матрос. Адвык ужо ад судна — у лакузах у Меншыкава.

Неўзораў (крычыць у трум). Ну, што, скора вы там?

Кошка. Зараз, вашбродзь. (Матросам). Ну, братцы!

4-ты матрос. Эх, нецярпячка ім! (Б'е па пробцы з усёй сілы).

Кошка (падымаючы агарак). Пасвяціць табе?

Дзенісюк. Ну, так, а то гавораць, быццам па шпангоуту я...

У часе гэтага Кіслінскі стаіць, з горыччу ківаючы галавой. Ён нічога не гаворыць Неўзораву. Ён адвярнуўся і глядзіць то на мачту перад сабой, то на бераг. На вачах яго слёзы, і ён выцірае іх тайком пальцам, хаваючы ад мічмана твар.

1-шы матрос. Кошка, пасвяці гэта месца, — здаецца, вада ў мяне пырснула!

Кошка. Ну?.. Вада? (Нагінаецца з агаркам да пробкі).

2-гі матрос. Ёсць вада: і на мяне пырскае!

Кошка. Ну, цяпер памалу, братцы!

Матросы б'юць слабей, выбіваючы кавалкі дошак з пробкі ў абшыўцы борта, і вось вада льецца ў трум.

Неўзораў (крычыць з палубы). Што-ж вы там возіцеся? Кошка!

Кошка (глуха). Ёсць вада, вашбродзь.

Неўзораў. Ёсць?.. Ну, значыць, усё... Выходзь усе наверх!

Кошка. Ну, віра памалу. Вылазь, братцы... Бывай, «Тры свяціцелі». (Ставіць на падлогу бутэльку з агаркам побач з другім агаркам і здымае бесказырку. Астатнія таксама здымаюць шапкі... Вада хлешча мацней, нарэшце, гасіць свечкі. Цемра. Чуваць толькі шум хлешчучай вады).

Зацямненне. Рассоўваецца занавес.

На сцэне—набярэжная Паўднёвай бухты з боку марскіх казарм і Карабельнай слабодкі і з відам на ўвесь Вялікі рэйд. З прычыны таго, што на яе звозілі тое, што можна было ў спешцы звезці з асуджаных на затапленне суднаў, яна завалена бочкамі і мяшкамі з правізіяй, мэбляй і афіцэрскімі рэчамі з кают, а таксама многа на ёй невялікіх гармат, якія ўдалося зняць ноччу. Гарматы гэтыя пастаўлены асобна і каля іх нарад матросаў. Але вялікі натоўп матросаў, а таксама матросак, жыхарак Карабельнай слабодкі, прыхлынуў ззаду. Яны глядзяць на вялікі рэйд, у сярэдзіне якога ля выхаду ў мора стаіць карабль «Тры свяціцелі», а ледзь бачныя пад вадой верхавінкі мачтаў паказваюць месцы, дзе ўжо затанулі астатнія шэсць суднаў. Сярод матросак Даша.

Ад карабля адчальвае апошняя шлюпка з шасцю матросамі, камандзірам карабля Кіслінскім і мічманам Неўзоравым. Яны азіраюцца на бераг, дзе сярод групы марскіх афіцэраў контр-адмірал Вукоціч 1-шы, які распараджаецца затапленнем суднаў. Тут-жа і дзве-тры флоцкія дамы і Каціш.

Вукоціч. Вось ужо і шлюпка ідзе назад, аднак судна штосьці не тоне. А можа быць я проста не бачу, га? (Будзішчэву). Вы не заўважаеце,— ці не садзіцца?

Будзішчэў. Не разгляджу ніяк...

Зорын. Герой Сінопскага бою! Прыгажун-карабль!.. Эх-ма! Стаіць, як жывы! (Выцірае вочы хусткай).

Будзішчэў. Гарматы не ўсе паспелі зняць,—вось што.

Вукоціч. Калі-ж іх было знімаць?

Будзішчэў. Вось здзівяцца французы і англезы!

Вукоціч. Аднак, чаму-ж гэта не тоне карабль?

Матроска (з натоўпу ззаду, вельмі гучна). Нізашто не патоне! На ім абраз яўленны!

Вукоціч. Вось, бачыце, што! Абраз! А хіба не знялі абраз! (Між тым прыстае шлюпка, выходзяць Кіслінскі, Неўзораў і матросы).

Кіслінскі (падышоўшы да Вукоціча, тонам рапарта). Ваша правасхадзіцельства, усе работы па затапленню карабля праведзены мною і знойдзены добрапарадачнымі.

Вукоціч. Добрапарадачнымі? У якім сэнсе? Каб карабль не затануў,—ці не так?

Кіслінскі. Трум карабля быстра напаўняецца вадою.

Вукоціч. Што-ж, ён увесь Вялікі рэйд павінен увабраць у сябе, каб затануць, нарэшце, га?..

Зорын. Адмірал Карнілаў ідзе. (Падыходзіць Карнілаў з Істомінам, Татлебенам і з сваім ад'ютантам лейтэнантам Жандрам. Вукоціч робіць крокі тры насустрач Карнілаву. Неўзораў астаецца ў групе афіцэраў. Кошка адыходзіць да матросаў, становячыся побач з Дзенісюком).

Карнілаў. Чаму-ж «Тры свяціцелі» не тоне, га?

Вукоціч. Зараз усё будзе скончана. А князь, значыць, усё-такі ўцякае з Севастопаля?

Карнілаў. Галоўнае, уводзіць армію, а куды іменна,—невядома. А непрыяцель паказаўся ўжо ў віду Інкермана.

Вукоціч. У віду Інкермана? Вось так-та-ак!

Будзішчэў. Што-ж гэта будзе такое?

Карнілаў. Не ведаю, што будзе... А з караблём трэба канчаць хутчэй, раз пачалі ўжо, а то вось бачыце,—яшчэ адзін ад'ютант князя скача. (Пад'язджае вярхом лейтэнант Стэцэнка).

Стэцэнка (не злязаючы з каня). Ваша правасхадзіцельства! Яго светласць зараз пакідае Севастопаль і загадаў мне перадаць вам, што «калі ўсе судны ўжо затанулі, вы далі-б аб гэтым знаць падняццем андрэеўскага флага».

Карнілаў (вельмі здзіўлена). Падняць андрэеўскі флаг у знак чаго-ж іменна, лейтэнант Стэцэнка? У знак перамогі, атрыманай над сваімі-ж суднамі?

Стэцэнка. Я толькі перадаў асабісты загад князя яго-ж словамі... Яго светласць загадаў таксама, што «калі якое-небудзь судна не праявіць паспешнасці ў пагружэнні на дно, то дапамагчы яму ў гэтым ядрамі з гармат якога-небудзь парахода»... Гэта дакладныя словы яго светласці, ваша правасхадзіцельства...

Карнілаў (крычыць з абурэннем). Гэта значыць, мала таго, што затапіць, а яшчэ і расстраляць свае-ж судны з сваіх-жа гармат? Вось гэта дык загад!

Вукоціч. Можа быць вы не так зразумелі князя, лейтэнант Стэцэнка.

Стэцэнка. Як можна, ваша правасхадзіцельства! Я нават перапытаў князя і атрымаў толькі пацверджанне яго загада. Мне і самому загад гэты здаўся больш чым дзіўным. Няўжо лёгка мне перадаваць такі загад.

Карнілаў. Добра. Можаце ехаць да яго, лейтэнант Стэцэнка, і далажыць, што ўсё зроблена, усё скончана. Мы не затрымаем яго ад'езду ні на хвіліну... Упорствуючы карабль будзе расстрэлен і андрэеўскі флаг наш паднят у знак перамогі над яго ўпорствам (Стэцэнка бярэ пад казырок, паварачвае каня і ад'язджае).

Карнілаў (Будзішчэву). Паклапаціцеся, калі ласка, каб паднялі на мачту андрэеўскі флаг.

Будзішчэў (недаўменна). Ёсць, ваша правасхадзіцельства. (Адыходзіць да стаячай на ўзвышшы мачты, каля якой будка з вахценным матросам).

Карнілаў. Няхай князь прыме нашы выстралы за развітальны з ім салют. (Неўзораву). Ідзіце да гармат, распарадзіцеся.

Неўзораў (спалохана). Я, каб камандаваў стральбой, ваша правасхадзіцельства?

Карнілаў. Вы думаеце, што я асабіста павінен гэта зрабіць?.. Ідзіце-ж.

Неўзораў (пасля моманту нерашучасці). Ёсць ваша правасхадзіцельства. (Ідзе да гармат, і пры яго паяўленні там пачынаюцца сярод матросаў падрыхтаванні да стральбы).

Даша (надрыўна). Няўжо страляць у карабль хочуць! Ба-цюш-кі!

Неўзораў (камандуючы). Заража-ай! (Матросы заражаюць гарматы).

Карнілаў (Кіслінскаму). Ну, вось, цяпер ужо развітайцеся са сваім караблём.

Кіслінскі. Эх, лепш-бы мне затануць з ім разам! (Ледзь стрымлівае рыданні).

Неўзораў (крычыць). Кошка, сюды! Ты — камендор добры,—наводзь вось у падводную частку.

Кошка. Ваша благародзе, парахня ў вока папала. (Старанна трэ кулаком вока).

Карнілаў (абарачваючыся да мачты). Ну, што там, Будзішчэў? Падрыхтаваў ужо андрэеўскі флаг?

Вукоціч (гледзячы ў той-жа бок). Чакае знаку да падняцця.

Неўзораў (камандуе). Наводзь у падводную частку! (Правярае наводку).

Карнілаў. Не, не магу глядзець на гэта! (Паварачваецца спіной да бухты).

Неўзораў (камандуе). Агонь! (Раздаецца залп некалькіх гармат. Дым на момант ахутвае групу афіцэраў, потым рассейваецца).

Карнілаў. Што? Стаіць?

Істомін. Стаіць, як і стаяў! Моцнае якое судна!

Кіслінскі (перарываючымся голасам). Вядома!.. «Тры свяціцелі»!.. Эх, які яго лёс!

Вукоціч. Дзіўна! Павінна было-б ужо быць вады поўны трум, а ўсё-такі...

Неўзораў (камандуе). Агонь! (Новы залп).

Карнілаў. Што? Га?.. Ёсць, здаецца, крэн?

Вукоціч. Ёсць крэн!

Неўзораў. Агонь! (Залп).

Істомін! Крэн на нос!

Татлебен. Гарматы, гарматы вялікага калібра гінуць на караблі. Недаравальна гэта, не!

Карнілаў. Пагружаецца, га? (Махае хусткай Будзішчэву). На мачту павольна ўзнімаецца андрэеўскі флаг. Ну, вось, цяпер князю відаць будзе наш слаўны флаг! Мы яго не спусцілі перад ворагам, не, мы яго паднялі! Князь, уцякаючы, захацеў бліснуць астраум'ем! Ён дасягнуў сваёй мэты...

Даша (надрыўным голасам). Тоне! Тоне... Ра-дзі-мыя, то-не! (Велічнае судна носам апускаецца ў ваду). Крыкі ў натоўпе: «Тоне!.. Тоне! Бывай, «Тры свяціцелі»!..

Дзенісюк. Цяпер Меншыкаў задаволен будзе!..

Кошка (крычыць гучней за ўсіх). Не Меншчыкаў ён! Ізменшчыкаў, вось хто ён!

Карнілаў (махае безнадзейна рукой). Ну, цяпер мне ўжо няма чаго тут больш рабіць. Усё скончана! (Ідзе паспешна. Вукоціч, Істомін, Татлебен і другія ідуць услед за ім).

Неўзораў (імкліва падыходзіць да Каціш). Каціш, мая радасць! Вы яшчэ не паехалі? Добры дзень!

Каціш (адварачваючыся). Я больш не хачу вас бачыць! (Уходзіць услед за Карнілавым і другімі).

З а р у б я ж о м

Вайна ў Еўропе і Афрыцы

(Дзённік ваенных дзеянняў)

На грэчаскім фронце, згодна зводкі германскага камандавання, аперыруючыя ў Грэцыі германскія войскі ўступілі 27 красавіка ў Афіны. Германскія парашутныя дэсанты занялі яшчэ раніцой 26 красавіка Карынфскі перашэек, а таксама горад Карынф. Адзін полк, фарсіраваўшы Патрскі заліў, уступіў на тэрыторыю поўвострава Пелапанес і заняў партовы горад Патры. Італьянскія войскі, аперыруючыя ў Грэцыі, занялі Корфу і Прэвезу. Германская авіяцыя бамбардыравала транспартныя і старажавыя судны, сканцэнтраваныя паміж Пірэем і Крытам. Пры гэтым 27 красавіка ля ўзбярэжжа Грэцыі быў затоплен адзін крэйсер, а два другіх—пашкоджаны. Зноў падвергся бамбардыроўцы востраў Мальта.

У паведамленнях грэчаскіх газет аб ваенных дзеяннях у Грэцыі адзначаецца, што германскія войскі, зламаўшы супраціўленне англічан у Фермапільскай цясніне, прасунуліся на поўдзень. Англічане аказалі ў Фермапільскай цясніне ўпорнае супраціўленне буйным сілам праціўніка, падтрыманым вялікай колькасцю самалётаў. Сустрэўшы супраціўленне, германскае камандаванне падцягнула да пазіцый цяжкую артылерыю, якая адкрыла вялікі агонь па пазіцыях англічан. Газеты паведамляюць таксама, што ў горных масівах у раёне Карынфскага канала адбываюцца жорсткія баі. Афінскі карэспандэнт агенцтва Юнайтэд Прэс указвае, што грэка-англійскія войскі прадаўжаюць аказваць супраціўленне германскім войскам ля гары Кіферон, паміж Афінамі і Фівамі, а таксама ля гары Геранея, за 20 міль на захад ад Афін.

Амерыканскі друк паведамляе аб прадаўжаючайся эвакуацыі англійскіх войск з Грэцыі. Як перадае агенцтва Рэйтэр з Нью-Йорка, паводле паведамлення карэспандэнта газеты «Нью-Йорк таймс», большая частка англійскіх войск і ваеннага снаражэння эвакуіравана з Грэцыі ў Паўночную Афрыку. Паводле паведамлення карэспандэнта агенцтва Асошыэйтэд Прэс з Сіднея, ваенны міністр Аўстраліі Спенцэр заявіў, што частка аўстралійскіх войск таксама пачала эвакуіравацца з Грэцыі.

***

На англа-германскім фронце адзначаецца актыўнасць авіяцыі. У ноч на 27 красавіка, паведамляецца ў зводцы германскага камандавання, германскія бамбардыроўшчыкі зрабілі налёт на Ліверпуль, а таксама іншыя порты, размешчаныя на паўднёвым і ўсходнім узбярэжжы Англіі. Дальнебойныя батарэі германскага ваенна-марскога флота абстралялі судны, якія стаялі ў парту Дуўра. У ноч на 28 красавіка германскія самалёты падвергнулі бамбардыроўцы верфі і партовыя збудаванні ў Портсмуце і некаторыя іншыя партовыя гарады на паўднёва-ўсходнім узбярэжжы Англіі. Прадаўжаліся таксама аперацыі германскіх узброеных сіл на моры.

У ноч на 27 красавіка, перадае агенцтва Рэйтэр, англійскія бамбардыроўшчыкі зрабілі налёт на Гамбург. Бомбы былі скінуты на докі. Другое злучэнне англійскіх бамбардыроўшчыкаў зрабіла налёт на Эмдэн, Брэмерхафен, Куксхавен, Гаўр, Эймейдэн. Бамбардыроўцы падвергліся таксама аэрадромы ў Нарвегіі.

У ноч на 28 красавіка англійская авіяцыя прадпрыняла новыя палёты на Паўночна-Заходнюю Германію. Асабліва жорсткай бамбардыроўцы падвергся Гамбург. У час налёту скідаліся бомбы навейшага ўзору, уладаючыя надзвычай вялікай разбураючай сілай. Апрача Гамбурга, бамбардыроўцы падвергліся Эмлэн, Брэмерхафен, Куксхафен, а таксама аб'екты, якія знаходзяцца на акупіраванай Германіяй тэрыторыі.

***

У Паўночнай Афрыцы ваенныя дзеянні па-ранейшаму разгортваюцца ў раёне Тобрука і на лівійска-егіпецкай граніцы. 26 і 27 красавіка англійскія войскі, знаходзячыяся ў Тобруку, прадпрынялі пры падтрыманні авіяцыі і танкаў атакі, але былі, як гаворыцца ў германскай і італьянскай зводках, адбіты. Адкінуты былі таксама германскімі войскамі англійскія часці, якія прасоўваліся ў напрамку Капуцца-Солум. Агенцтва Рэйтэр перадае з Каіра афіцыяльнае паведамленне, згодна якому англійская бронетанкавая дывізія ўступіла ў сутыкненне з германа-італьянскімі войскамі, якія перасеклі егіпецкую граніцу.

Значную актыўнасць праяўляла на лівійска-егіпецкім фронце авіяцыя ваюючых старон. Германская авіяцыя, перадае Германскае інфармацыйнае бюро, бамбардыравала 26 красавіка ля заходняй граніцы Егіпта скапленні войск англічан. 27 красавіка, адзначаецца ў зводцы германскага камандавання, германскія і італьянскія пікіруючыя бамбардыроўшчыкі зрабілі налёт на пазіцыі англійскай артылерыі каля Мерсе-Матрух. Бамбардыроўцы германскай і італьянскай авіяцыі падвергліся таксама батарэі, аўтамашыны і лагеры англічан у ваколіцах Тобрука. Англійскія самалёты, паведамляецца ў англійскай зводцы, бамбардыравалі Бенгазі.

Карэспандэнт французскай газеты «Тан», гаворачы аб становішчы на паўночна-афрыканскім фронце, адзначае, што Германія і Італія будуць накіроўваць галоўны ўдар на даліну ракі Ніла. Германскае камандаванне, як відаць, прадугледзела ўсе праблемы снабжэння войск ва ўмовах пустыні. Каірскі карэспандэнт агенцтва Рэйтэр перадае, што добра інфарміраваныя кругі ў Егіпце не выключаюць магчымасці таго, што германа-італьянскія войскі дасягнуць Сідзі-Барані. У гэтым выпадку, па думцы гэтых кругоў, войскі праціўніка будуць знаходзіцца ў сілу сваёй малаколькаснасці ў менш спрыяючых умовах, чым у мінулым годзе. Апрача таго, англічане вельмі ўмацаваліся ў Тобруку і пагражаюць непрыяцелю з фланга.

Ва Усходняй Афрыцы. Згодна камюніке англійскага камандавання, англійскія войскі занялі 26 красавіка Дэсі—адзін з апошніх цэнтраў супраціўлення італьянцаў ва Усходняй Афрыцы. У італьянскай зводцы пацвярджаецца эвакуацыя італьянцамі Дэсі. Пасля заняцця англічанамі Дэсі, паведамляе агенцтва Рэйтэр, у Абісініі асталося толькі два цэнтры супраціўлення італьянскіх сіл—Гандар (на поўнач ад возера Тана) і Джыма (на паўднёвы захад ад Адыс-Абебы). Што датычыць італьянскіх войск, пакінуўшых раён Дэсі, то яны павінны цяпер адступаць або па ўсход у напрамку Французскага Самалі, або па дарозе, якая вядзе на поўнач ад Дэсі. У абодвух гэтых выпадках яны рызыкуюць сутыкнуцца з англійскімі імперскімі войскамі.

28 красавіка (ТАСС).

АНГЛІЧАНЕ ЗАНЯЛІ ДЭСІ

ЛОНДАН, 28 красавіка. (ТАСС). Афіцыяльна паведамляецца, што 26 красавіка англійскія імперскія сілы занялі Дэсі.

ВЫСТУПЛЕННЕ ЧЭРЧЫЛЯ

ЛОНДАН, 27 красавіка. (ТАСС). Як паведамляе агенцтва Рэйтэр, прэм'ер-міністр Англіі Чэрчыль выступіў сёння з прамовай па радыё, у якой зрабіў агляд ваеннага становішча.

АНГЛІЙСКІ ДРУК АБ ПРАДСТАЯЧЫХ ЗМЯНЕННЯХ У САСТАВЕ КАБІНЕТА

ЛОНДАН, 27 красавіка. (ТАСС). Англійскі друк зноў абмяркоўвае пытанне аб магчымых змяненнях у саставе кабінета. Выказваецца меркаванне, што будзе створан больш вузкі ваенны кабінет, члены якога не будуць несці ніякіх міністэрскіх абавязкаў. У сучасны момант толькі тры члены кабінета—Грынвуд, Этлі і Андэрсон — не маюць амаль ніякіх міністэрскіх абавязкаў. Побач з гэтым выказваюць думку аб неабходнасці ўключыць у састаў ваеннага кабінета прадстаўнікоў даміньёнаў. У прыватнасці, імя Мензіса ўпамінаецца ў якасці кандыдата ў члены ваеннага кабінета.

ПРЫБЫЦЦЁ ГІТЛЕРА У ГРАЦ

БЕРЛІН, 27 красавіка. (ТАСС). Германскае інфармацыйнае бюро паведамляе, што ўчора з Марыбора ў Грац (галоўны горад Штырыі) прыбыў Гітлер.

НОВАЯ ІТАЛЬЯНСКАЯ ВАЕННАЯ ЗОНА

БЕРЛІН, 27 красавіка. (ТАСС). Як перадае агенцтва Трансоцэан з Рыма, тэрыторыя Італіі ўздоўж узбярэжжа Адрыятычнага мора на 50 кілометраў углыб краіны аб'яўлена ваеннай зонай, таксама як і італьянскія астравы ў Адрыятычным моры.

«НЬЮ-ЙОРК ТАЙМС» АБ ЭВАКУАЦЫІ ЧАСТКІ АНГЛІЙСКАЙ АРМІІ З ГРЭЦЫІ

ЛОНДАН, 27 красавіка. (ТАСС). Як перадае агенцтва Рэйтэр з Нью-Йорка, паводле паведамлення карэспандэнта газеты «Нью-Йорк Таймс», большая частка англійскіх войск і ваеннага снаражэння эвакуіравана з Грэцыі ў Паўночную Афрыку.

ГЕРМАНСКІ БЮЛЕТЭНЬ АБ ЗАХВАЦЕ ГЕРМАНІЯЙ ІНШАЗЕМНЫХ СУДНАЎ

БЕРЛІН, 27 красавіка. (ТАСС). «Дынст аус Дэйчланд» паведамляе, што германскія ваенна-марскія сілы захвацілі з пачатку вайны ў гаванях і ў адкрытых водах 872 іншаземныя судны агульным танажам у 1,9 млн. брута-рэгістравых тон.

СТАНОВІШЧА РАБОЧЫХ ВА ФРАНЦЫІ

НЬЮ-ЙОРК, 27 красавіка. (ТАСС). Як перадае агенцтва Асошыэйтэд Прэс, друк акупіраванай і неакупіраванай зон Францыі паведамляе, што рабочыя патрабуюць павышэння заработнай платы. Парыжская прафесіянальная арганізацыя рабочых харчовай прамысловасці выступіла з патрабаваннем павелічэння заработнай платы ў сувязі з павышэннем цэн на тавары першай неабходнасці. Выходзячая ў Бардо газета «Ля пціт Жыронд» падкрэслівае цяжкае становішча французскіх рабочых.

ВІШЫ, 27 красавіка. (ТАСС). У сувязі з пачаўшыміся вясновымі сельскагаспадарчымі работамі арганізацыі французскіх сельскагаспадарчых рабочых пачынаюць заяўляць пратэсты супроць пагаршэння іх становішча. Хоць сельскагаспадарчыя рабочыя, як правіла, працуюць не менш 12 гадзін у суткі, іх заработак ніжэй пражытачнага мінімума. Расцэнкі на некаторыя віды работ зніжаны ў параўнанні з мінулым годам. Жанчыны атрымліваюць ад палавіны да двух трэцяй заработку мужчын. Па апошніх афіцыяльных даных, больш 250 тыс. сельскагаспадарчых рабочых, з іх 70 тыс. жанчын, жывуць у хлявах і канюшнях.

ПЕРШАЯ ФУТБОЛЬНАЯ СУСТРЭЧА

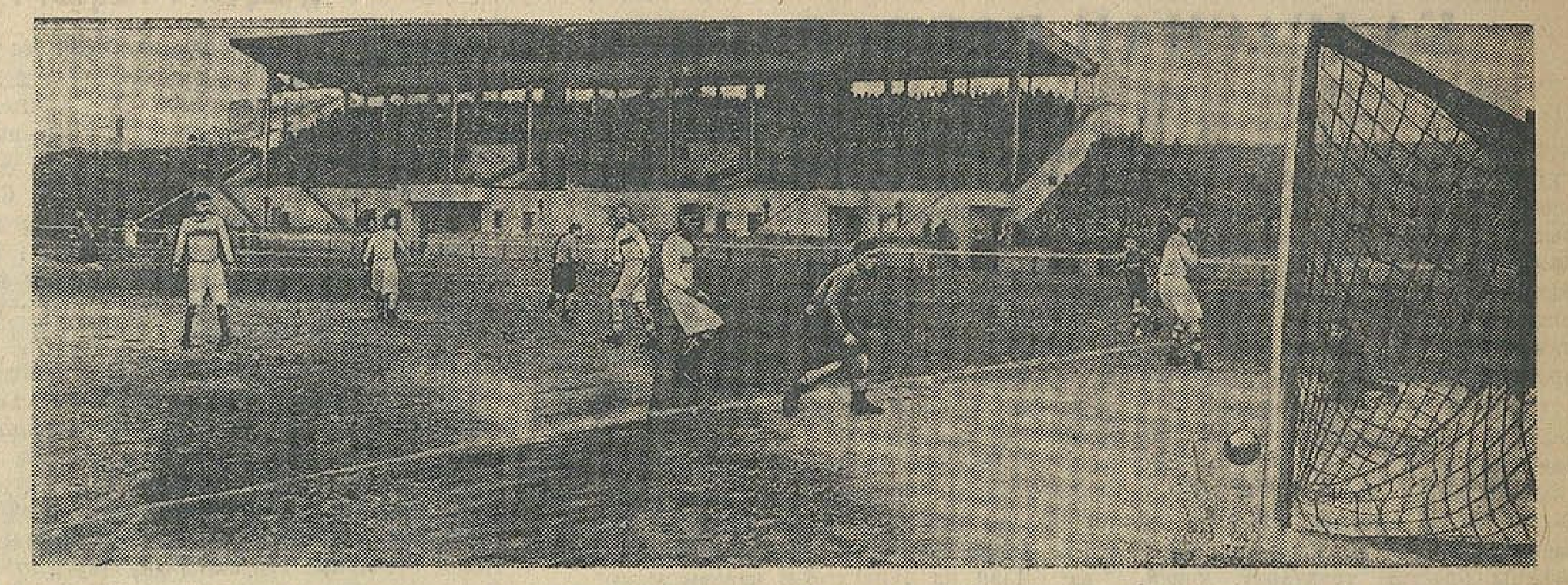

На стадыёне «Дынама» (Мінск) адбылося адкрыццё футбольнага сезона ў гэтым годзе. На полі стадыёна сустрэліся каманды «Дынама» (Мінск) і «Спартак» (Ленінград) на пяршынства СССР. Ігра закончылася з лікам 2:1 у карысць «Дынама» (Мінск). На здымку: момант ігры ля варот «Спартака». Фота І. Казловіча.

* * *

ПЕРАМОГА МІНСКАГА „ДЫНАМА“

Моцны парывісты вецер, пасмурнасць і дождж не перашкодзілі любіцелям футбола прыйсці 27 красавіка на стадыён, каб паглядзець адзін з цікавейшых футбольных матчаў—на пяршынства СССР па футболу паміж камандамі майстраў спартыўных таварыстваў «Дынама» (Мінск) і «Спартак» (Ленінград).

Яшчэ задоўга да пачатку матча трыбуны стадыёна пачалі запаўняцца гледачамі.

4 гадзіны. На поле выходзіць суддзя ўсесаюзнай катэгорыі тав. Дзмітрыеў. Свісток. Паяўляюцца спартакаўцы ў чырвоных майках з белай палоскай і чорных трусах. За імі выходзяць гаспадары поля — дынамаўцы ў белых майках з блакітнымі палоскамі і белых трусах. Каманды вітаюцца. Яны знаёмы па сустрэчах на розыгрышы пяршынства краіны па другой групе. У мінулым годзе яны сыгралі ўнічыю.

Другі свісток суддзі паведамляе аб пачатку матча. Каманды займаюць свае месцы. Ля варот Мінска становіцца надзейны вратар тав. Дорахаў, у абарону ўходзяць тт. Орлоў і Нікульцаў, у поўабарону тт. Маляўкін, Салаўёў, Балясаў. Месцы нападаючых займаюць тт. Панамароў, Ігнатаў, Севідаў, В. Орлоў і Піскароў.

Ігра пачалася ў быстрым тэмпе.

Дынамаўцы ўпорна адбіваюць атакі і самі прарываюцца к варотам Ленінграда. Вось мяч атрымлівае Панамароў. Ён б'е моцным ударам і мяч прайшоў... у некалькіх сантыметрах над планкай.

Тэмп ігры ўзрастае з кожнай мінутай, не гледзячы на тое, што дождж некалькі сапсаваў поле і яўна не садзейнічаў прыгожай ігры. Але каманды разыгрываюць цікавейшыя камбінацыі—паказальнікі высокага майстэрства праціўнікаў.

Імкліваму напору ленінградцаў мінчане проціпаставілі такую надзейную абарону, што на працягу першых 18 мінут энергічныя схваткі не далі ніякіх рэзультатаў. Нулі ўсё прадаўжалі вісець на высокіх белых табліцах стадыёна. Праз дзве мінуты спартакаўцы прабуюць націскаць на правы бок поля к варотам Мінска. Выкарыстаўшы зручны выпадак, левы інсайд «Спартака» займае адкрытае, неабароненае месца свайго левага краю. І, атрымаўшы з перадачы мяч, пасылае яго ў вароты «Дынама». На табліцы Ленінграда паявілася лічба—1.

Мяч зноў у цэнтры поля. Праз мінуту ён ужо ля ног поўабароны «Дынама» Маляўкіна. Секунда. Апладысменты. Мяч, пасланы Маляўкіным, пападае ў левы кут варот «Спартака». Лік 1:1. Гаспадары поля пераходзяць у атаку на вароты гасцей. Нападаючыя «Дынама» з вялікім поспехам пераводзяць мяч к варотам праціўніка, літаральна праціскаюць яго скрозь лінію абароны, прымушаючы вратара «Спартака» моцна папрацаваць.

Другі тайм пачаўся нападам мінчан. Дынамаўцам прыходзіцца іграць супроць ветру. Аднак, не гледзячы на гэта, яны адразу павялі імклівую атаку і перавялі ігру да варот праціўніка. Мяч дакладнымі пасоўкамі пераходзіў ад аднаго іграка да другога, набліжаўся да варот і зноў вяртаўся к цэнтру поля. Ад цэнтра нападзення—Севідава—мяч пераходзіць да Піскарова. Піскароў б'е, але безрэзультатна. Мяч праходзіць міма варот. Мінчане ствараюць вялікую колькасць небяспечных момантаў ля варот Ленінграда.

Ігра робіцца яшчэ больш напружанай і вострай. Абедзве стораны ўмацоўваюць сілы і энергічна стараюцца павялічыць лік. Хутка спартакаўцы прабуюць правесці камбінацыю, абыйшоўшы абарону «Дынама». Але яны дорага паплаціліся за яе. Мяч бярэ нападаючы «Спартака», які пасылае яго абаронцу. Апошні моцным ударам хоча перадаць свайму іграку. Але гэта не ўдаецца. Мяч ужо ў дынамаўцаў. Ён пераходзіць ад цэнтра па край прыгожымі пасоўкамі. Мяч усё набліжаецца да варот праціўніка. Першы пасланы мінчанамі мяч адбіт абаронай «Спартака». Другі ўдараецца ў планку варот і адскаквае на поле. Але тут, як заўсёды, у патрэбным месцы аказаўся нападаючы «Дынама» Ігнатаў. Секунда — і мяч у сетцы.

Госці губляюцца. У нападзенне ў іх пераходзіць і поўабарона. Імкнучыся зраўняць лік, яны не клапаціліся ўжо аб правядзенні добрых камбінацый.

Усе намаганні спартакаўцаў сквітацца не ўвенчваюцца поспехам. З лікам 2:1 у карысць мінскага «Дынама» закончылася гэта цікавая сустрэча.

Дынамаўцы прывялі ў захапленне каля 4.000 гледачоў сваёй невычарпальнай энергіяй, быстратой атак, упорным імкненнем да выйгрышу.

Асабліва трэба адзначыць упорнага, стараннага і фізічна моцнага поўабаронцу Маляўкіна. Абодва таймы ён іграў у поўную сілу. Добра размяркоўваў мячы поўабаронца — капітан каманды Салаўёў. Вялікую стараннасць і тэмпераментнасць праявіў і нападаючы Панамароў. Надзейны і ўпэўнены быў вратар Дорахаў.

Вечарам 27 красавіка каманда «Дынама» выехала ў Тбілісі. Трэцяга мая яна сустрэнецца там у матчы на пяршынства СССР па футболу з камандай майстроў мясцовага «Дынама».

У ТЭАТРЫ ОПЕРЫ І БАЛЕТА БССР

Бягучы тэатральны сезон у Вялікім ордэна Леніна Дзяржаўным тэатры оперы і балета БССР набліжаецца к канцу. У другой палавіне мая тэатр выпусціць апошнюю прэм'еру — оперу Офенбаха «Казкі Гофмана» (рэжысёр О. Барысевіч, дырыжор—заслужаны дзеяч мастацтваў БССР Н. Грубін, мастак Б. Матрунін, хормейстар—заслужаны артыст БССР А. Бельскі). Гэта будзе восьмая прэм'ера ў бягучым сезоне.

5 чэрвеня тэатр пакажа апошні спектакль, пасля чаго на летні перыяд закрыецца.

На гастролі ў Ленінград, як меркавалася раней, тэатр не паедзе. Летнія месяцы будуць выкарыстаны для падрыхтоўкі новых спектакляў—оперы Гуно «Фауст» і аднаго класічнага балета (магчыма «Раймонда»—Глазунова). Ставіць «Фауст» рэжысёр В. Шахрай, дырыжор—заслужаны дзеяч мастацтваў БССР М. Шнейдэрман, мастак Нікалаеў.

Апрача гэтага за першыя месяцы новага сезона будзе выпушчан рад іншых спектакляў. Да XXIV гадавіны Вялікай Кастрычніцкай соцыялістычнай рэвалюцыі тэатр ажыццявіць пастаноўку оперы славутага рускага кампазітара Глінкі — «Іван Сусанін».

У снежні гэтага года будзе паказана прэм'ера оперы беларускага кампазітара Н. Шчаглова «Кацярына». Паралельна з гэтым спектаклем тэатр падрыхтуе балет Д. Кабалеўскага «Залатыя каласы» ў пастаноўцы народнага артыста БССР А. Ермалаева.

Сезон 1941—1942 года пачнецца ў верасні операй «Фауст».

Коратка

◎ **Камедыю І. Д. Гурскага «Свае людзі»** прыняў да пастаноўкі 2-гі Беларускі дзяржаўны драматычны тэатр. Ставіць п'есу рэжысёр С. С. Казіміроўскі.

◎ **Прышкольныя зямельныя ўчасткі** плошчай да аднаго гектара вызначаны для 25 няпоўных сярэдніх і сярэдніх школ Старобінскага раёна. Гэтыя ўчасткі будуць апрацоўвацца самімі вучнямі ў вольны ад вучобы час.

◎ **Дэкада савецкай музыкі і эстрады** пачалася ў Баранавічах, Лідзе, Навагрудку і Слоніме. Побач з прафесіянальнымі музыкальнымі і тэатральнымі калектывамі ў дэкадзе прымаюць удзел лепшыя калектывы мастацкай самадзейнасці.

Адказны рэдактар
М. К. АСТАПЕНКА.

У ТЭАТРАХ, КАНЦЭРТНЫМ ЗАЛЕ і КІНОТЭАТРАХ.

Дзяржаўны ордэна Леніна Вялікі тэатр оперы і балета БССР. 29/IV—ТРАВІЯТА.

Першы беларускі дзяржаўны ордэна Працоўнага Чырвонага Сцяга драматычны тэатр. 30/IV прэм'ера — «У СТЭПАХ УКРАІНЫ».

Дзяржаўны яўрэйскі тэатр БССР. 30/IV—ШВЕСТЭР.

Дзяржаўны тэатр музыкальнай камедыі БССР (у памяшканні акруговага тэатра Чырвонай Арміі ЗахАВА). 29/IV — БАЯДЭРА.

Канцэртны зал Беларускай дзяржаўнай ордэна Працоўнага Чырвонага Сцяга філармоніі. 29/IV — Ансамбль песні і танца Чырвонасцяжнага Балтыйскага Флота (Талін). Мастацкі кіраўнік і галоўны дырыжор — прафесар В. О. Нахуцін. Пачатак у 9 гадз. вечара.

Кінотэатр «Чырвоная Зорка» — БАГДАН ХМЕЛЬНІЦКІ.

Кінотэатр «Родина» — ДЗЯЎЧЫНА З ТАГО БЕРАГА.

Кінотэатр «Інтэрнацыянал» — ЗАПАРОЖАЦ ЗА ДУНАЕМ.

Дзіцячы кінотэатр — дзённыя і вячэрнія сеансы — БАЯВЫЯ БУДНІ.

Кінотэатр «Спартак» — ЭСТОНСКАЯ ЗЯМЛЯ.

У БЛІЖЭЙШЫЯ ДНІ
на экраны кінотэатраў рэспублікі
выпускаецца
НОВЫ МАСТАЦКІ ФІЛЬМ
РАЗГРОМ ЮДЗЕНІЧА
Сцэнарый В. НЕДАБРОВА і Н. БРЫКІНА.
Рэжысёр — П. ПЯТРОЎ-БЫТАЎ.
Кампазітар — В. ПУШКОЎ.
Аператар — А. НАЗАРАЎ.
Мастак — П. ЯКІМАЎ.
У ГАЛОЎНЫХ РОЛЯХ:
нар. арт. РСФСР, лаўрэат Сталінскай прэміі К. СКОРАБАГАТАЎ;
нар. арт. РСФСР В. ГАРДЗІН;
засл. арт. РСФСР В. ЧЭСТНАКОЎ;
арт. А. ЧЭКАЕЎСКІ.
ВЫТВОРЧАСЦЬ ЛЕНІНГРАДСКАЙ ОРДЭНА ЛЕНІНА КІНОСТУДЫІ «ЛЕНФІЛЬМ».
ВЫПУСК БЕЛАРУСКАЙ КАНТОРЫ «ГЛАВКИНОПРОКАТ».

ПАДПІСЧЫКІ
на пазыку Трэцяй пяцігодкі
(ВЫПУСК ТРЭЦЯГА ГОДА)!
ПАТРАБУЙЦЕ
СВОЕЧАСОВАЙ ВЫДАЧЫ ВАМ АПЛОЧАНЫХ АБЛІГАЦЫЙ.
РАБОЧЫМ і СЛУЖАЧЫМ
абліганыі павінны выдавацца бухгалтэрыяй прадпрыемства або ўстановы па месцу работы, адначасова з выплатай заработнай платы за другую палавіну красавіка 1941 г.
Падпісчыкі, перамяніўшыя месца работы, павінны звяртацца за атрыманнем аблігацый у бухгалтэрыю прадпрыемства або ўстановы, дзе яны састаялі падпісчыкамі на пазыку, або паведаміць туды свой адрас для высылкі аблігацый па пошце.
КАЛГАСНІКАМ і СЯЛЯНАМ-АДНААСОБНІКАМ
аблігацыі выдаюцца ўпаўнаважанымі сельсоветаў па меры аплаты поўнасцю сумы падпіскі.
ПЕРШЫ ТЫРАЖ ВЫЙГРЫШАЎ ПАЗЫКІ ТРЭЦЯЙ ПЯЦІГОДКІ
(выпуск трэцяга года)
адбудзецца 7 і 8 чэрвеня 1941 года.
УПРАЎЛЕННЕ ДЗЯРЖПРАЦАШЧАДКАС і ДЗЯРЖКРЭДЫТА БССР.

З 5 па 12 мая 1941 года
ПРАВОДЗІЦЦА ПОЎГАДОВЫ ТЭХНІЧНЫ АГЛЯД АЎТА-МОТАМАШЫН
аўтагаспадарак з колькасцю да 5 машын уключна.
АЎТАМАШЫНЫ, належачыя ўстановам, арганізацыям і прыватным асобам, якія знаходзяцца на тэрыторыі Сталінскага, Варашылаўскага і Кагановіцкага раёнаў г. Мінска, ПАВІННЫ БЫЦЬ ДАСТАЎЛЕНЫ ДЛЯ ТЭХАГЛЯДУ НА ІПАДРОМ.
Уладальнікі аўта-мотатранспарта, не атрымаўшыя паведамлення Дзяржаўтаінспекцыі аб дні і гадзіне дастаўкі машын на тэхагляд, дастаўляюць таказыя ў любы з указаных вышэй дзён, за выключэннем нядзелі і серады.
Пры дастаўленні машын на пункт агляду разам з аўта-мотамашынамі прадставіць тэхнічны пашпарт і квітанцыю Дзяржбанка аб унясенні 5 рублёў за аўтамашыну і трактар на гумавым ходу і 3 рублі за матацыкл і прыцэп.
Увага: На аўтамотамашыны, якія не могуць быць прадстаўлены на тэхагляд, прадставіць даведкі, пашпарты і квітанцыю Дзяржбанка аб аплаце на пункт агляду (іпадром).
Аўта-мотапарк гаспадарак, маючых звыш 5 машын, будзе аглядацца ў гаражах з 13 мая 1941 года па асобых паведамленнях Дзяржаўтаінспекцыі. К гэтаму часу аўтагаспадаркі абавязаны падрыхтаваць пашпарты і квітанцыі Дзяржбанка аб унясенні грошай за тэхагляд.
З АЎТА-МОТАМАШЫН, НЕ ПРАЙШОЎШЫХ У ТЭРМІН ТЭХАГЛЯД, БУДУЦЬ ЗНЯТЫ ДЗЯРЖАЎНЫЯ НУМАРЫ.
ДЗЯРЖАЎНАЯ АЎТАМАБІЛЬНАЯ ІНСПЕКЦЫЯ ЎПРАЎЛЕННЯ МІЛІЦЫІ НКВД БССР.

УСЕСАЮЗНЫ ЗАВОЧНЫ ІНСТЫТУТ СОВЕЦКАГА ГАНДЛЮ
АБ'ЯЎЛЯЕ ПРЫЁМ СТУДЭНТАЎ
НА 1941/42 ВУЧЭБНЫ ГОД.
ПРЫЁМНЫЯ ІСПЫТЫ (з 1 жніўня па 20 верасня) на тавараведны факультэт — па рускай мове, матэматыцы, фізіцы і хіміі; на гандлёва-эканамічны і ўчотна-эканамічны факультэты — па рускай мове, матэматыцы, гісторыі народаў СССР, геаграфіі.
Для паступлення неабходна прадставіць: заяву, аўтабіяграфію, 4 фотакарткі, завераныя на адвароце, і дакумент аб закончанай сярэдняй асвеце (ў арыгінале).
Адрас інстытута: Москва, 35, ул. Осипенко, 20.
Адрас Беларускага філіяла інстытута: Мінск, Дом урада, пакой 415. Тэлефон 22-540.
ДЫРЭКЦЫЯ.

МІНСКІ ТРЭСТ СТАЛОВЫХ, РЭСТАРАНАЎ і КАФЭ
ФАБРЫКА-КУХНЯ, РЭСТАРАНЫ і СТАЛОВЫЯ ТРЭСТА
ПРЫМАЮЦЬ ПАПЯРЭДНІЯ ЗАКАЗЫ
НА АРГАНІЗАЦЫЮ Ў ДНІ ПЕРШАМАЙСКАГА СВЯТА БАНКЕТАЎ, ВЕЧАРОЎ І ТАВАРЫСКІХ СУСТРЭЧ у клубах, установах і на даму.
У РЭСТАРАНАХ АРГАНІЗУЮЦЦА СПЕЦЫЯЛЬНЫЯ СТОЛІКІ з наборам розных закусак і напіткаў.
У ДНІ СВЯТА Ў РЭСТАРАНАХ і СТАЛОВЫХ ЗНАЧНА ПАШЫРАЕЦЦА АСАРТЫМЕНТ ГАРАЧЫХ БЛЮД, ХАЛОДНЫХ ЗАКУСАК, КАНДЫТАРСКІХ ВЫРАБАЎ і інш.
1, 2 і 3 мая рэстараны «Беларусь», фабрыкі-кухні, «Еўропа» і рэстаран № 2 працуюць да 4 гадзін раніцы.
1 і 2 МАЯ Ў РЭСТАРАНАХ «БЕЛАРУСЬ» і ФАБРЫКІ-КУХНІ АРГАНІЗУЕЦЦА БАЛ З УДЗЕЛАМ АРТЫСТАЎ. БУДУЦЬ ПРАЦАВАЦЬ КАНФЕКЦЫЁНЫ.
ПРАВОДЗІЦЦА ПАПЯРЭДНІ ПРЫЁМ ЗАКАЗАЎ НА СТОЛІКІ.
Папярэднія заказы прымаюць:
Рэстаран «Беларусь» — рог. зул. Кірава і Валадарскага, тэл. 20-028 (прасіць рэстаран). Рэстаран фабрыкі-кухні — Свярдлоўскі тупік, тэл. 22-427 і 25-530.
Рэстаран «Еўропа» — Ленінская 9/1; тэлефон 22-321. Рэстаран № 2 — Совецкая 96; тэлефон 25-5-88. Сталовая № 8 — Інтэрнацыянальная 10; тэл. 20-821.
Сталовая № 1 — рог вул. Фрунзе і Першамайскай; тэл. 23-846.
ДЫРЭКЦЫЯ.

АДРАС РЭДАКЦЫІ і ВЫДАВЕЦТВА: Мінск, Совецкая, 49. Тэлефоны рэдакцыі: адказны рэдактар — 2-00-00 (камутатар); дадатковы — 102, прыёмная рэдактара — 2-13-52; намеснік адказнага рэдактара 2-51-88; адказны сакратар—2-24-12, намеснік адказнага сакратара—2-13-53, сакратарыят — 2-08-30. Аддзелаў: загадчык партыйнага аддзела — 2-18-46, літработнікаў—2-13-56, загадчык аддзела прапаганды і агітацыі—2-51-89, загадчык эканамічнага аддзела—2-39-55, пакой літработнікаў — 2-13-60, аддзел рабселькораў і пісем працоўных — 2-18-85, заг. выдавецтва — 2-15-58; бухгалтэрыя выдавецтва і аддзел аб'яў — 2-08-44, выпускаючы — 2-47-68, карэктарская — 2-13-57.

У1931 Друкарня газеты «Звязда». М., Д., Ш.